

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.

Fél évre . . . 5 K — f.

Negyed évre . . . 2 K 50 f.

Egyes számú ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint.

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

Művészet a vidéken.

Nem mondunk új dolgot azzal, hogy a magyarországi kisebb vidéki városoknak művészeti élete abszolút nincs és hogy a magyar középosztálynak művészeti, tudományos és irodalmi igényei kétségbeesztő módon csekélyek.

Ezt a nagy szellemi szegénységünket azután, amely egyébként részben az anyagi javakban való szegénységünkől fakad, felhasználja mindenféle ripacs banda, kókler, szedett-vedett cabaret, világjáró komédiás, cirkusz és ezerféle egyéb csepürágó, akik a nyakunkra járnak. Ezek képviselik nálunk a művészetet.

És amint a példák mutatják, a kitűnő művészek nagyon jól számítanak. Az olyan naív és kevés igényű közönség, amilyen a miénk, felül a plakátoknak és a hangzatos reklámnak, amely eget-földet ígér; tódul a tingli-tangliba, megnézi és beélvezi az izléstelenségeket, hordja a hatosait a tárgyérózó művészek zsebeibe.

Ősztől tavaszig Zalaegerszegen megfordul átlag husz cabaret társulat, néhány szemfényvesztő és külföldi csodabogár; tavasztól őszig pedig tíz cirkusz, vagy komédiás csapat. A kávéházakban és éttermekben felállított brettlin disznókodó művész urak és kifestett hölgyek izléstelen, durva kupléit, perverz mezítelenségektől hemzsegő vígjátékait csaknem mindig zsufolt ház hallgatja. És kitűnően mulat. Az igaz, hogy az artistáknak hangjuk nincs, hiszen ha volna, nem állnának be vándor cabaretbe és nem jönnének a zalaegerszegi kávéházakba; az is igaz, hogy a trüppök nem nagyon igyekeznek művészi alakításokat bemutatni, de azért a publikum mégis mulat, mert ami a fő: disznóság, az van elég.

Ha valami külföldi ember betekintene egy ilyen vidéki cabaret-estélyre, uram Isten mit szólna a mi izlésünkről? Nem sietne-e gyorsan a Balkánra, hogy a keleten is találjon kulturát?

Földig érő füst, a különféle spirituszos italok összevegyülő illata száll a levegőben; a terem egyik oldalán söröshordókra fektetett néhány szál deszka, egy százesztendős, agyonvert, lehangolt zongora, amelynek hangjainál megviselt hangu emberek recsegtetik a Panama Manót vagy a Móricot, a fiatal. Azután jön egy katonaruhába öltözött hölgy, egy kurtaszoknyás sanszonett, hogy a cigarettától, ivástól és éjszakázástól elrekedt hangján mulattassa a nagyérdemű közönséget. Előadás után következik a balekfogás, ami szintén cabaret-szám. És rendesen akad gyökér, aki fizeti a vacsorát és az italokat.

Tessék most már elképzelni, hogy mindezek mennyire finomítják az izlést és hogyan nemesítik az erkölcsöket.

Nem akarunk azonban nagyképüsködni. A mai kor gyermekeinek szüksége van a cabaret-művészetre. De már az olyan komédiák, amilyeneket mi kapunk, még csak közel sem járnak a művészethez.

Amint a cabaret-társaság eltávozott, jön a bűvész.

A vidéki művészetnek ezek a specialitásai a legnagyobb svindlerék. Néhány duplafenekű dobozzal, preparált tojásokkal, egy-két betanult fogással megkeresik a kenyerüket. Kiváló ügyességgel tudják a közönség piculáit a zsebükbé eszkamotirozni s azután tovább állnak.

A múlt héten például itt járt Ali Mohamed ben Musztafa, aki öles plakátokon hirdette, hogy arab művészekkel és haszántancosokkal jön bemutatni a beduinok mindenféle tudományát. A művészek pedig voltak egyen s a táncosnőkből egy rut szerencsen leány jelent meg. A bűvész pedig abból állott, hogy Ali Mohamed ben Musztafa tüzes vasat nyalogatott és tíz percig forgott, mint a kerge birka. Azután Sayeda urhölgy a derekára kötött egy kecskekörmökkel díszített övet s rázogatta magát, miközben a kecskekörmök ritmikusán zörögtek. Hát hiszen ez is kunszt.

Össze is szedett érte vagy 50—60 gyenge koronákat.

De mi ez ahoz képest, amikor a vásártéren felüti a sátrát a cirkusz. Oda tódul a közönség igazán. Mert van ott tudós törpe ló, amely kikalapálja az ember éveinek számát; dummer August, aki százesztendős mókákat produkál. Az már azután mindegy, hogy sokszor a legéretlenebb komédiákat mutogatják s hogy csak egy sánta ponnit kinoznak a manégekben.

Ne legyünk azonban igazságtalanok. Van nekünk egyéb művészetünk is. Egy esztendőben egyszer megjönnek a színészek. Az igaz, hogy hamarosan meg is szöknek a részvétlenség miatt. Jobb társulatot nem is tudunk kapni, mert nem képes nálunk megélni.

A téli idény alatt néhány hangverseny is megesik. Bizony-bizony sokszor több erkölcsi, mint anyagi sikerrel.

Ezek után azt kérdezzük, a hatóságok iránt tartozó illő tisztelettel: ki az oka annak, hogy a sok izléstelen zug cabaret és ostoba komédia felburjánzott és ki ereszti a vidék nyakára az erkölcsöt és izlést rontó népet?

Igaz, hogy a közönség is bűnös, mert lehetővé teszi ezeknek a megélhetést, de hibás az a rendszer is, amely minden szerszámaikat megunt mester legénynek, munkakerülő varrónőnek és szobaleánynak zsákmányolási engedélyt ad. A magyar artistáknak nem nagy dicsőségére szolgál, hogy ezek a kóborló trüppök is közéjük számítják magukat.

Hibásak azok a kávésök és vendéglősök is, akik minden válogatás nélkül helyet adnak a kóklereknek.

És nem tehetnének róla a helyi hatóságok, hogy a sok levegőrontó ne pumpolhasson? Talán valahogy lehetne ennek is módját ejteni.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvószert.

Minden külföldit fölülmul hazánk természetes szénsavas vizeinek királya:

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomor-
bajosoknak.

a mohai **ÁGNES** -forrás

Milleniumi nagy éremmel kitüntetve. Kitűnő asztali bor és gyógyvíz; a gyomor-
bajosoknak.

Kedvelt borvíz! **Olcsóbb a szódaviznél!** Kedvelt borvíz!
Főraktár: GYARMATI VILMOS urnál Zalaegerszegen.

Ifjuságunk és az ipar.

Az ipar pártolásáról beszélnek mindenfelé az országban. Gyűléseken, hírlapokban, magántársaságban mindenütt arról folyik a szó, hogy milyen jó volna: ha Magyarországnak is volna ipara.

Eddig is elég szó esett erről a témáról. Itt-ott föl is buzdultak, a magyar ipar azonban még most is csak kezdetleges állapotban van, mert az a pár ember, aki a mozgató szerepet kezébe vette, szegény emberek voltak. A nagy tőke mind kiment a külföldre és a külföldi gyáripar oloságával a szegény magyar ipar nem bírja a versenyt.

Mindezt azért nem volt képes a magyar ipar fejlődésnek indulni. A vagyonos osztály pénzének külföldre való exportálása és a magyar iparos intelligenciája volt a mélyreható oka annak, hogy a magyar iparos nem tudott vagyonban terjeszkedni, gyárat létesíteni. Ezekhez a főbenjáró okokhoz csatlakozik még az is, hogy a magyar középosztály fiaiból jogászt nevel s akinek mód adatott ahhoz, hogy fiainak földet, pénzt adjon, az egy sem engedte fiait iparpályára, hanem gazdának nevelte, ahol szenvedelmesen tombol a kártya, az asszony-szenvedély, a lóversenyezés, a nagyuri passzióknak sokszor ésszerűtlen és indokolatlan költsége.

A nemzeti küzdelem ideje alatt megdöbbenve láthatta a nemzet, hogy mennyi hivatalnok jelentkezett állás után. A hírlapok, maga a közvélemény mily erővel, mily dehonesztáló szavakkal sietett megbélyegezni az embereket becsületérzésükben és habár sokaknak számolnia kellett azzal, hogy a társaságok diszkvalifikálják őket, sokak nem meggyőződésből, nem hazafiságból, vagy azért vállaltak szerepet, mert azt vélték, hogy hazájuknak szolgálatot tesznek, hanem azért vállalkoztak, mert diplomával a kezükben másképp nem tudtak érvényesülni. A diploma nyomora nagyon is nyilvánvalóvá lett.

Folytonosan hangoztatnunk kell tehát, hogy a magyar ipar fejlődésében fontos gátló akadály: hogy nálunk annyian a hivatalnoki pályán tülkednek.

Az iparpártolás eszméjének állandónak kell lenni és hogy állandó maradjon, a tőkepénzeseknek, a földbirtokosoknak és mágnásoknak ipari vállalatokat kell létesíteni.

Mihelyt az arisztokrácia azzal a valóságos demokratikus szeretettel nézi az iparpártolás eszméjét, hogy iparpártolásával a hazának, polgártársainak tesz szolgálatokat, az ipar föllendül: föl pedig azért, mert az emberek megtalálják egymást, nem keresnek ellentéteket egymás között. A megkülönböztetések áldatlan harca ezzel véget érne és a munkának szentelné mindenki idejét.

A tanár álma.

Doktor Hosszu Péter főreáliskolai tanár idegesen várakozott a fülledt levegőjű zálogházi helyiségben. Végre a pénztárhoz jutott s benyújtotta felesége aranyóráját a rácsra.

A becsüs vizsgálatni kezdte a finom kis jószágot. Felpattantotta az óra fedeleit, szemügyre vette a szerkezetet, kiprobálta kétszer-háromszor a rugót, végre kellemetlen orrhagyon kiszólt:

— Ötven korona!

Hosszu Péter a fejével intett igent. Mig a hivatalnok a kocsiny órát vizsgálta, úgy érezte, mintha imádott nejét sértegetné valami durva fráter s ő ezt eltűrni volna kénytelen. Végtelesen elkeseredés, sőt düh fogta el a becsüs iránt s az odavetett papírpénzt és zálogjegyet zsebébe gyömöszölve, izgatottan távozott.

— Mi vagyunk az élet igazi páriái, — gondolta magában keserűen. — Husz évi kinlódás után annyira se tudunk vergődni, hogy ember módjára megélhetnénk. Szegény kiesikénk halála óta nem tudunk az adósságból kijutni, most meg Ilus betegsége utolsó kis ékszerünköt is megfosztott.

— Csakhogy felgyógyult! — fűzte tovább gondolatait. Majd kettőzött erővel dolgozom, hogy mindent kiválthassunk. A váltó persze

Az önálló vámterület előkészítésével új jövőt kell biztosítani az ország lakosságának. Fiainak kenyerét már most kell biztosítani: mert hihető, hogy az új korszak új alakulását jelenti az iparnak is.

Az lesz az igazi iparpártolás, ha az iparnak is egész embert nevelünk. Ez a rendszer többet ér, mint a szónokló emberek rendszere, de azért a beszéd sem árt, mert meutül többet szólnunk róla, annál jobban sietteti a cselekvést az idő.

A vármegyeházból.

Zalavármegye közigazgatási bizottsága múlt héten tartotta meg október havi ülését, amelyen Árvay Lajos alispán elnökölt.

Az alispán jelentette a bizottságnak, hogy szeptemberben a vármegye területén működő csendőrség a bíróság hatáskörébe tartozó büntett és vétség miatt feljelentett 248 egyént, akik közül a nyomozás során előzetes letartóztatásba helyeztetett 35. A kinyomozott büntetendő cselekmények legnagyobb része az ember testi épsége és vagyon ellen irányult. Mint feltűnő jelenség megemlíthető, hogy 29 egyén gyújtogatás miatt lett feljelentve. — Kihágások miatt a kir. járásbírókhoz 16, a közigazgatási hatóságokhoz 481 egyén jelentetett fel.

Orvosrendőri hullaszemle 5 esetben teljesített; a halál oka 3 esetben öngyilkosság, 2 esetben pedig baleset volt.

A tüzesetek száma 20, melyek közül a tűz keletkezésének oka 6 esetben gondatlanság, 5 esetben gyújtogatás, 9 esetben ismeretlen. A bejelentett összes kár 49191 K, amelyből biztosítás által megtérült 25.460 K, maradt fedezetlen kár 14.831 K.

Amerikába szóló utlevél 4 egyén részére adott ki.

A fiumei kormányzóságnak távirati megkereséséből az alispán arról győződött meg, hogy a vármegye nyugoti részéből egyes utlevél nélküli kivándorlók a kormányzóságnál jelentkeznek utlevélért, amely körülményre és hathatós ellenőrzésre a csáktornyai határrendőrséget felhívta.

Népoktatás. — A kir. tanfelügyelő jelentette, hogy szeptember hónapban a nagykanizsai állami elemi iskolák összes közeteinek igazgatóival a tanév előkészítésével kapcsolatos, ezen iskolák legfontosabb dologi és személyi viszonyait felölelő értekezletet tartott.

A vármegye összes elemi iskoláinak iskolázási adatait a kir. tanfelügyelőség a minster rendelete folytán begyűjtötte abból a célból, hogy a túltömött állami iskolákhoz még szükséges tan-

termek elhelyezése felől még október hó folyamán javaslat tétessék.

A dekanoveczy és domasineczy állami elemi iskolák építkezései befejeztetvén és gondnokságai kinevezetvén, ezen iskolák az ujonnan kinevezett négy és az átvett két, tehát összesen hat tanerővel működésüket megkezdték.

Szeptemberben megnyitott Muraközben a huszonhatodik állami elemi iskola, melyben kir. tanfelügyelő személyesen megtekintette az új iskola ideiglenes elhelyezésére szolgáló bérhelyiséget. Az új iskolaház kész műszaki okmányai felülbizárlás céljából a miniszterhez felterjesztettek.

A szentilónai és nyírvölgyi állami iskolák gondnokságainak hivatali esküjét kir. tanfelügyelő személyesen vette ki.

Kir. segédtanfelügyelő szeptemberben meglátogatta a lovászú, dobrii, esőrnycsüdi, kislakosi, kerkeszentmiklósi, kerkeszentkirályi, felsőszemenyei és tormaföldi iskolákat.

A keszthelyi polgári leányiskola mellé női kézimunka tanfolyam szerveztetett, amelynek működése már a tanévben a kezdetét veszi.

Közegészségügy. Szeptember hó folyamán az időjárás kezdetben hűvös, később enyhe, száraz volt, erős éjeli hőszűléssel, kevés csapadékkal.

A felnőttek közegészségi állapota nem változott; uralkodó betegségek voltak: a légző szerveknek hurutos és lobos bántalmái kedvező kimenetellel.

A gyermekek közegészségi állapota a diphteritis és vörheny esetek nagyobb száma miatt kedvezőtlen volt úgy, hogy Zalavármegye, Zalabármegye és Zalaegerszegen részben az iskolai beiratásokat el kellett halasztani, részben pedig az iskolákat még maig sem lehetett megnyitani.

Fertőző bántalmak közül előfordult: ronosoló toroklob 18, hasi hagymáz 13, kanyaró 2, vörheny 63, hőkhurut 2, gyermekági láz 2 és vérhas 2 esetben.

Rendőri boncolás teljesített 2 esetben; külső hullaszemle volt 11; súlyos testi sértés bejelentetett 16.

Öngyilkosságot 6 egyén követett el, és pedig: özv. Kanizsai Istvánné 85 éves tótszerdahelyi lakos a kutba ugrott; — Bodó Ferenc vonyarezi, Bognár István keszthelyi lakosok és egy ismeretlen egyén Balatonfüreden agyonlőtték magukat; — Topler János 72 éves sármelléki lakos gégejét késsel keresztüliszurta és Tormási Lajos 13 éves keszthelyi fiú felakasztotta magát.

Véletlen szerencsétlenség folytán öten haltak meg. Kuzma Anna két éves bajosai gyermek megégett; Márkus András 21 éves udvarnoki, B-csiki József balatonfüredi és Kovács József kaszaházi lakos földomlás következtében haltak meg; Bethlen György 44 éves nagykanizsai vasuti kocsimestert pedig a waggonok zúzták agyon

még megmarad két-három évig, míg a — Jobbágy-ság történetét befejezem.

Mosolygott.

— Én ugyan befejezem, de találko-e majd rá fizető kiadót? — gyötrődött tovább.

— Munka. Vajjon munka-e az is, aminek ellenértékére számítani se lehet? Ha a kovács megpatkol egy lovat, ez munka. Senkinek még csak eszébe se jut ebben kételkedni. Nemcsak megfizetik, hanem még meg is dicsérik, ha becsületesen végzi munkáját. S ezt az az egyszerű mesterember, aki tizenhat éves korában már szépen megkeresi kenyerét, előre tudja. Nem gyötri lelkét a kétség, míg dolgát végzi, hátha visszautasítják munkáját? Nem ismeri azokat a sivár pillanatokot, amelyekben önmagát hiszi a világ legbárgyubb emberének, munkáját pedig a legfeleslegesebb haszontalanságnak. Ezek a kínzó érzelmek osupán a teremő, művelt lelkek átkai. S még azok jól járnak, akiknél az érzések valósággá nem válnak! Akik befejezven munkájukat, legalább az erkölcsi sikerben részesednek. Az még a jövő zenéje, hogy ezek a szenvedők egyszer megúvná nyomorúságukat, kiálljanak a fórumra, s hangos szóval és szemérmetlenül kiáltásuk oda a társadalomnak:

— Munkát és kenyeret akarunk! Gyermekeink éheznek!

A tudós felriadt álmodozásából. Gondolatait ezer és ezer torok visszhangoztatta az utcán.

Ember ember hátán tolongott körülötte. Bérharban álló munkások tüntető felvonulást rendeztek, hangos szóval hívták fel a társadalom figyelmét nyomorúságukra.

Ezek nem szégyenlik éhségüket, a boldogok — gondolta magában a tanár. Legalább kitör lelkükből a felgyülemlett keserűség. Mi még ettől a megkönnyebbüléstől is meg vagyunk fosztva!

Üvegcsörömpölés, kövek koppanása, zugó moraj közepette tör fel újból és újból a tömeg kö. etelése:

— Munkát és kenyeret! Le a vagyonos burzsoával!

Egy utcatorkolatnál derékba kapta a tömeget egy csapat lovasrendőr s feloszlatni igyekezett őket. Az emberáradat ellenállott, mire a rendőrök kardjukhoz nyultak. A tanárt magával sodorta a menekülő tömeg. Végre sikerült egy lámpaoszlopot átkarolnia s itt akarta megvárni a tüntetők elvonulását. Ekkor egy lovasrendőr rugtatott hozzá s a másik percben egy nehéz tárgy koppintását érzé a fején. Homlokához kapott, de hirtelen elsötétült szemei előtt a világ. A rendőrkard lesújtotta.

A tanár véresen bukott az utca kövezetére.

II.

— Uraim! Nem felizgatni akarom Önöket, de meggyőzni. Meggyőzni szívüket és eszüket

Szorosított szülésnél egy esetben volt orvosi beavatkozásra szükség; az anya életben maradt, a gyermek halva született.

Hét évnél fiatalabb gyermekek kötelező gyógykezelése 32 esetben mulasztatott el.

Az egészségügyi személyzet körében beállott változások: Dr. Kaiser József községi orvos Légrádról elköltözött, helyettesül Dr. Milhofer Ignác nagykanizsai orvos kirándult; — Dr. Tompa Adolf volt székesfehérvári gyak. orvos és fogász szepetki körorvossá választott s székhelye az alispán által Zalszegerszegre engedélyeztetett.

A vármegye területén van 71 lelenc, 457 dajkaságba adott, 776 elmebeteg és hülye, 814 siketmóma, vak és nyomorék; 2233 közsegélyre szorult és 2198 keresetképtelen árva.

Állategészségügy. A haszonállatok egészségi viszonyai nem voltak kedvezők.

Fertőzve volt: lépfenével 4 község, a hó folyamán megállapított 12, megszűnt 8 községben, fertőzve maradt 4 község; — a veszettség megállapított 1 községben; — ivarszervi hólyagos kiütéssel fertőzve volt 4 község, megállapított 1-ben, megszűnt 3-ban, fertőzve maradt 2 község; — rühkórral fertőzve volt 2 község, megállapított a hó folyamán 2-ben; — sertésorbáccal fertőzve volt 19 község, megállapított 15-ben s megszűnt 15-ben; — sertésvészellel fertőzve volt 37 község, megállapított 7-ben, megszűnt 13-ban, fertőzve maradt 31 község.

Egyéb betegségek közül előfordult: lovakon az influenza kedvező lefolyással, szarvasmarhákban a letenyei járásban a metelykór, a perlaki járásban pedig a vérhasnak néhány esete, továbbá a fertőző hüvelyhurut. Seregő üszög különösen a novai és a pacsai járások területén észleltetett.

Védőoltások történtek lépfene, seregő üszög és sertésorbáccal ellen összesen 14 gazdaságban.

Az állatvásárokon a még mindig tartó igen jelentékeny olaszországi kereslet folytán az állatvásárokon csak mérsékelt felhajtás mellett is elég élénk volt az adás-vételi forgalom.

Közgazdaság. Szeptember hónapban az időjárás állandóan száraz volt s a nagyobbmértvű lehűlések napirenden voltak úgy, hogy az első dér már a hó első felében leesett.

Az augusztus második felében leesett esapadék a talajt a vetőmag befogadására alkalmassá tette úgy, hogy a szántás és vetési munkálatok akadály nélkül voltak végezhetőek.

A hó folyamán az elvetett őszi részben kelni is kezdtek, azonban a szárazság következtében a vetések fejlődése csak nehezen haladhatott előre.

Szeptember második felében és utolsó napjaiban leesett esapadék a vetésekre jótékonyan hatott és lehetővé tette, hogy a szárazság követ-

egyaránt, hogy balgaság a szégyen hamis alarok alá rejtene nyomoruságunkat. Valamennyien végzett, tanult emberek vagyunk s valamennyien küzdünk családjainkkal egyetemben, mert képtelenek vagyunk az emberi megélhetést a társadalomtól kiereszkölni. — A legutolsó nap-szamos is hamarosabban ébred öntudatra, mint mi. Mi nyomorunkat saját szégyenünknek tartjuk, melyet még egymás előtt is óvatosan takargatunk, míg a testi munkás azt a társadalom vétkéért kiáltja ki. Az az csak kikiáltotta. Mert ma már nincs olyan egyszerű, tanulatlan munkás, akinek létérdeke sokkal kedvezőbb ne volna a nyomorgó szellemi munkásénál. Mi vagyunk az állam legműveltebb polgárai s a mi nyomorunk a legkétségbeejtőbb. A mi vállunkon nyugszik az egész társadalom jóléte s nekünk már a szűkös falat se jár ki. A mi tudásunk tartja fenn a vállalatok, hivatalok és intézmények százezreit, a mi szellemi tőkénk ad kenyeret a munkások millióinak és busás kamatot a vállalkozóknak és az államnak, de rólunk nem gondoskodik senki. A munkás gyűlöl bennünket, mert kaputos urnak tart, a gazdag vállalkozó félvállról néz le ránk, mert ismeri és megveti nyomoruságunkat.

— Ne tőrjünk ezt a lehetetlen helyzetet tovább uraim! Legyen vége az álszégyennek, az álszemérmességnek! Tárjuk fel nyomorunkat teljes meztelenségében s ha a társadalom látni fogja

keztében már-már megakadni látszó szántási és vetési munkák tovább folytathatók voltak.

A hó folyamán a gyök és gumós növények szintén betakarítás alá kerültek. Burgonyában általában rossz volt a termés, melyet nem csak az abnormis időjárásnak, hanem nagyrészt a fellépett burgonya betegségeknek kell tulajdonítanunk.

A tengeri termés általában jó közepes eredményt mutat. A cukorrépa szedése is megkezdődött s általában mennyiségileg gyenge, de minőségileg jó termést szolgáltat. A takarmány-répa betakarítására még nem került a sor. Ezek szintén közepes, helyenként jó közepes termést ígérnek.

A bortermés a várakozásnak megfelel, azonban a must árak oly alacsonyak, hogy a termelők az eladástól tartózkodnak. Gyengébb minőségű borok 16, jó minőségű borok 30 fillér átlagos árban kerültek eddig forgalomba. Tekintettel azonban Németország gyengébb bortermésére, mely a mi exportunkra lesz utalva s tekintettel arra, hogy sok helyen hordó hiányában a must mintegy pánikszzerűleg a piacra lett dobva, a szüretelés utáni időszak bizonyára meghozza az árak javulását.

A takarmányművek illetve a vetett póttakarmányok a kedvező időjárásban annyira fejlődtek, hogy kivált ahol a dér nem volt ártalmára — meglehetősen pótlékot szolgáltatott. A sarju termés is jobbára e hónapban takarított le s ha nem is nagy mennyiséget, de mégis számottevő, jó minőségű termést szolgáltatott.

Az állatállomány takarmányozása, habár az állapot valamivel javult is, elég gondot okoz a gazdáknak. A szükséghez mérten igyekeztek is a gazdák magukat a kellő póttakarmánnyal ellátni.

Az állatvásárok forgalma e hónapban ismét élénk volt. A kereskedők, főleg a külföldiek, ismét nagyobb számban látogatták vásárainkat. Az árak a nagyobb kereslet s a valamivel javult mezőgazdasági helyzet következtében szintén emelkedtek.

A gabona árak nem mutatnak lényegesebb változást úgy, hogy ma sem állanak az árak azon a fokon, melyen a termés, a kereslet és kínálat, továbbá a gabona magasabb behozatali vámja behatása következtében állani kellene.

Jön a tél.

(Készüljünk a télre.) Nagyon aktuális téma most a télre való készülődés. Rossz termés volt az országnak és a szegény emberek száma megsaporodott.

Sivár perspektívát tár elénk az ősz s nyomasztó

annak kétségbeejtő voltát, hiszem segíteni fog rajtunk.

S ha nem hallgatna kérő szavunkra? Nos, úgy tegyük le csak egy napra tudásunk fegyvereit. Pihenjen osupán egy napig az ész, a szív, legyen csak egy igazi tétlen napja a tudománynak, művészetnek és értelemnek s a társadalom összes gépezetei bönultan fognak megállni.

Én nem hiszem, hogy az ország csak néhány órán át is kibírná a bérharcolunkat, mert az emberi munkának a mi tudásunk az éltető levegője. A hatalmas, de önmagában tehetetlen anyagba a mi műveltségünk visz lelket.

Mert mit végezhet a munkások milliónyi hada a tervező művész, a vezető mérnök nélkül? Ki adja meg a nép gyermekeinek az életre szükséges tudást tanítók, tanárok hijján? Ki tartja ébren tollaikat? Ki vidítja és emeli fel lelkét, ha művészeink maguknak tartják még kincseiket? Ki menti meg legféltettebb vagyonát, egészségét, ha az orvosok pihennek? Ki védi meg anyagi és erkölcsi javait, ha bírák, ügyészek tétlenek maradnak? Ki vigasztalja meg gyászában, ha az egyház fiai megfélemedeznek róluk? Ki vezeti a haderőt, ha tisztjeink lecsatolják kardjaikat? Ki intézi a közügyeit, ha a tisztviselők elfelejtenek hivatalba menni? Ki tartja féken a lelketlen rombolási vágyat, mely a pusztításban lelke gyönyörűségét, ha az értelem fenntartói felmondják a szolgálatot?

érzés fog el bennünket, ha a télre gondolunk. Miből fognak megélni azok az ezrek, akikkel oly mostohán bánat az idej esztendő, hogy nem tudták begyűjteni a télire valót? Bizony kilátás van arra, hogy január táján már elfogy a betevő falat sok helyen.

Istentől megáldott vidékünkön nem olyan imminens a veszedelem, de azért sok, nagyon sok a szegény ember nálunk is, akik kínos aggodalommal néznek a tél elé. Ezzel a súlyos helyzettel számolni kell már most. A társadalomnak tőle telhetőleg meg kell tennie az óvintézkedéseket azon célból, hogy a nyomort enyhítse, vagy legalább elviselhetővé tegye.

Borzasztó még gondolatnak is, hogy Európa tejjel mézzel folyó Kánaánjában sok legyen az éhezõ ember s az istenáldott földön ne tudjunk falatot adni a legnyomorultabbnak is.

Meg kell indulnia a nagy jótékonyági akciónak, amelynek százféle módja van, de nálunk még ugyszólván egyik sincs szervezve. A mi jótékonyágunk csak ötletszerű és a társadalmi erők szétforgácsolásának klasszikus példája. Nem értünk az erők egyesítéséhez s amíg tíz jótékony egyesületbe fizetjük a tagdíjakat, nem tudunk segíteni a szegényeinken, mert az egyesületek adminisztratív költségeire fognak el a jótékonyaságra szánt fillérek.

A társadalom nem képes szervezkedni s ezért ki van szolgáltatva az uzsorásoknak, akik a drágaságot és a nyomort szabadon használhatják fel zsebjeik megtöltésére. A középkorban az inségtörvények börtönnel sújtották azt, aki inség idején kénye kedve szerint feleségül vette az árakat. A humanizmus századában pedig még az éhezõk garasaira is kiveti hálóját a bünös spekuláció.

Mentsük meg az éhezõket, védekezzünk a kiuzsorázás ellen, mert ezzel tartozunk önmagunknak s ezzel védjük a polgári társadalom rendjét is a nyomorgók soraiból felhangzó elégedetlenség veszélye ellen.

* * *

(A szegények asztala.) A jótékonyaság egyik leghatalmasabb eszköze a népkonyha, amely a legtöbb országban nélkülözhetetlen intézményé vált. Magyarországon csak a nagyobb városokban működnek szervezett népkonyhák s áldásos tevékenységük sok ezer embert táplál és ment meg a gyötrelmetől.

A népkonyhák a legtökéletesebb jótékonyági intézmények, mert míg egyrészt a legégetőbb mindennapi szükségén enyhítenek, másrészt nem szoktatják hozzá a népet a teljes ingyenéléshez sem. A népkonyhák ugyanis rendszerint nem teljesen ingyen, hanem minimális összegért adnak ebédet boldognak boldogtalannak, akit a sors a szegények asztalához kerget. Ingyen csak kivé-

Ki védi meg akkor a vállalkozók és tőkésék vagyonát, az egyéni és közbiztonságot? Senki, uraim! Szabad prédái lesznek azok a tömeg fékezhetetlen pusztítási dühének!

Én tehát azt ajánlom, tisztelt uraim, tárjuk fel leplezetlenül nyomoruságunkat a társadalomnak. Ne szégyenkezzünk se a vagyonosok gögje, se a munkások irigysége előtt. Követeljük az emberiség, az értelem, a tudomány és a művészet nevében, hogy azok fentartóit legalább szűkös kenyérral lássák el.

Tűzzünk ki egy határnapot kívánságaink teljesítésére s ha az be nem tartatnék, ám álljon elő a legigazságosabb bérharc, mely valaha létezett: az értelem kenyérharc!

A szónok hatalmas éljenriadalomtól kísérve lépett le az emelvényről. Az értelmiség ezrei képezték a hallgatóságot. Most köréje sereglettek és lelkesen üdvözölték.

Fáradtan törle le homlokáról a verejtéket dr. Hosszu Péter, mert a tüzes beszéd nagyon kifárasztotta.

Aztán — felébredt.

III.

A kórágynon feküdt. Szemközt egy libegő fehérséget látott, melyet néhány pillanatig nem tudott megérteni. Végre ráismert. Az ápoló nővér fejéke volt. Lázás homlokáról jól ismert gyengéd kéz törölte le az izzadságot. Felesége, az

teles etetekben adnak enni a teljesen szegényeknek s a nyomorultaknak. A szegény ember nem kénytelen alamizsnáért kunyorálni, amíg van egy hatosa, amellyel megfizetheti az ebédjét s hozzá szokik ahhoz a tudathoz, hogy a társadalmi jótekonyság nem arra való, hogy munkátlan életet biztosítson. De azért érzi a jó szivek melegét s hálával telik el azok iránt, akik a szegények asztalát felterítették.

Zalaegerszeget is volt népkönyha, de egyesületi szervezet nélkül. Ugyszólván magánintézmény volt, mert egy jótékony urnő fáradozása és áldozatkészsége létesítette és tartotta fenn. A közönség nem tanúsított valami nagy áldozatkészséget s úgy tudjuk, hogy tavaly már ez a népkönyha sem működött.

Milyen szép és nemes cselekedet volna, ha néhány jószívű urasszony kezébe venné a népkönyha ügyét s újból asztalt terítenének az éhezőknek. Az idei télen nagy szükség lesz arra nálunk is, mert nagyon sokan vannak a szegények és kevés a munkaalkalom.

* * *

(Tüzelő anyagok.) Nálunk még a tüzelő anyag a fa. A szén nem nagyon érdekelt bennünket, mert elég olcsón kaptuk a fát Zalavármegye kimeríthetetlen látszó erdőiből. Két év óta azonban a fa ára annyira emelkedik, hogy immár sokan a szén használatát fűtőanyagul.

Alapos a kilátás, hogy a közel jövőben a fa még drágább lesz, mert az árak gyors emelkedése az erdők rohamos és esztelen letarolására vezetett. Két év alatt rengeteg erdőt vágta ki a mi vidékünkön is úgy, hogy nem sokára messzebből kellene a fát szállítanunk, mint a szén.

A fekete gyémántok tehát hódítólag fognak bevonulni a rengeteg erdők vidékére is. A föld felszínéről elfogy az erdő, tehát a föld alá bukott erdők megkövesült maradványaihoz fordul az ember, hogy tél idején meg ne fagyjon.

Csak hogy a szén is rettenetesen drágul. A kartellek grasszálnak s a bányák nem tudnak eleget produkálni, mert nincs elég munkás.

Idestova a meleg szoba lesz a legnagyobb fényűzés; az emberek pedig úgy fognak tenni, mint az eszkimók, hogy a meleget ki nem eresztik, ha még olyan romlott is a levegő a vacokban.

Aktualitások.

(A vármegyei vasutak.) Nem akarjuk ezuttal is — ki tudná, hányadszor — elismételni, hogy Zalavármegye évtizedekig milyen mostohán volt

ő drága Ilusa volt mellette s ápolta a legodaadóbb szeretettel.

— Jobban vagy, édesem? — susogá a fülbe.

— Igen drágám. Hol vagyok?

— A kórházban. A tünetésnél megsebesültél s idehoztak. Most már tul vagy minden veszélyen.

— Borzasztó. Igen, most már emlékszem.

— Nem esik nehezére a beszéd, tanár ur?

— Kérdés most egy ismeretlen férfihang.

— Nem. Ki ön uram?

— A rendőrtisztviselő. Szeretném, ha néhány szóval elmondaná sebesülésének történetét.

A beteg felsőhajtott. Aztán lassanként rendbe szedte gondolatait.

— Hol is voltam csak akkor? tépelődött magában. Igaz, a zálogházban. De ezt csak nem mondhatom meg a rendőrtisztviselőnek. Még kiírnák az ujságba!

— Ugy volt kérem, hogy dolgom akadt az Akadémia könyvtárában, mikor az utcán a tömeg hirtelen magával sodort...

— Emlékezzék csak, tanár ur! Önt a Zálogház utcában találták meg sebesülve, — segítette gondolkodni a beteget a rendőrtisztviselő.

— Ejnye no, igaza van! Ilyen bágyadt vagyok. Persze, hogy a Zálogház utcában. Most jut csak az eszembe. Egy vidéki kollégám megkért, hogy egy kis aranyórát helyezzek a részére zálogba, mert megszorult szegény s otthon a vidéki városkában rösteli azt megtenni.

modern közlekedési eszközökkel ellátva. Ismeretes mindnyájunk előtt, hogy mennyi időbe és minő erőfeszítésbe került a mi vicinálisaink kiépítése; később beláttuk azt is, hogy milyen csodálatos rövidlátással állapították meg a vasutonalak irányát. Amikor a vasutak kiépültek, akkor vették észre, hogy a vicinálisokat ugyanazért a pénzért jobban is meg lehetett volna csinálni s hogy egy kis előrelátással elkerülhetők volnának a sok panaszt és kifakadást, amely most a vasutak ellen hangzik.

De elmúlt esőnek hiába szabadtunk köpönyeg. A sineket most már föl nem szedik, hogy a szándékosan vagy gondatlanságból figyelmen kívül hagyott vidékeknek is jusson a vasló áldásaiból. Most már csak afelett gondolkozhatunk: hogyan lehetne a hibákat helyreütni.

Első sorban persze ehhez az kellene, amit Montecuculi a háboru elengedhetetlen eszközeinek tartott: pénz, sok pénz. De a pénz mellé — majd ha lesz — szükséges egy nagy csomó agilitás, ami — senkinek zokon ne essék — a mi közéletünkben rendesen hiányzott. Kifejlett érzékünk van a politika iránt; hazafias lelkesedésünk nem ismer határt, amikor nagy nemzeti kérdésekről van szó; lokálpatrioták is volnánk, mert úgy tartjuk, hogy „ki a Zala vizét issza, vágyik annak szíve vissza”, — de közgazdasági problémák iránt bizony csak kevesen érdeklődnek. A közélet közgazdasági iránya azon a mottón alapszik, amelyet nagyon sokszor és sokféle variációban hallottunk eltuvalózni: szegények vagyunk.

Hát igaz! Szegények vagyunk. De ha azt is feszegetjük: miért lettünk szegények, megtalálhatjuk a bűneinket szép sorjában. És talán nem is vagyunk annyira szegények, mint inkább szűkebliek. Amennyiben pedig tényleg a nyakunkon a nyomorúság, annak csak az az oka, mert nem tudtuk és nem is keressük a módját: hogyan kell meggazdagodni.

Mert hogy a vármegye szegény volna, az nem igaz. Sőt!

Tessék megkérdezni idegenből ideszakadt embereket: van-e még szép Magyarországnak olyan darab földje, amely annyira meg volna áldva bőséggel, őserővel, mint Zalavármegye? Áldott földek, buja rétek, kövér legelők, eléggé kiegyenlített éghajlat, borteremő halmok, festői szép vidékek mindenütt, amerre a végtelen országot elvisz. Alig van egy talpalattnyi tér, amely gazdaságilag hasznosítható nem volna. Göcsej dombjainak oldalán acélos buza terem s ahol ezelőtt husz esztendővel borosán bokrok tenyésztek, kalászt ringat a szellő. Ahol előbb posványokat alkotott a Zala, Kerka, Válicska, Cserta, Séd, Feketeér és a föld egyéb erei, ma már leg-

— Ugy van Szolnokról! — tódította föllentését az asszony. Még ma elküldöm neki a pénzt,

— Légy oly jó édes.

— Nos a zálogházból jövet a tömeg közé sodródtam, midőn lovasrendőrök vágattak felénk s egyik kardjával a fejemre suhintott. Hogy azután mi történt velem, azt nem tudom.

— Idehozták tanár urat, — felelt a rendőr tisztviselő. Rögtön gondoltuk, hogy tanár ur csak sajnálatos véletlen áldozata. A főkapitány ur felhatalmazott, hogy nevében bocsánatot kérjek a szerencsétlen incidensért.

A rendőrtisztviselő eltávozott s az ápoló apáca is magára hagyta a házaspárt. A kétségbeesett asszonyka meleg szeretettel fonta karjait ura nyaka köré.

— Csak hogy jobban vagy édesem! Majd megőrültem, mikor hírül hozták a szerencsétlenséget. De, hogy milyen egyenlően gondolkodtunk mi ketten, az valóban csodás, — fűzte halkán tovább az asszony. A rendőrség kikutatta zsebedet s megtalálták nálad a zálogcédulát és a pénzt. Mikor megkérdeztek engem, hogy hol jártál abban az időben, én azt mondtam nekik, amit te. De lesz ez jobban is, — vigasztalta a beteget az asszony.

— Lesz drágám, lesz! Csak a Jobbágyság történetével legyek egyszer készen.

Boldog Balázs.

nagyobb részben drága rétek területnek el. Erdőkben kincsek fekszenek, még a szikláink is nagy pénzt érnek s messze földre elvihetnénk, eladhatnánk.

Mink hiányzik hát? Olyan embereink hiányoznak, akik tehetségüket, befolyásukat, minden tevékenységüket közgazdasági céloknak szentelnék; olyan vezérek hiányoztak a múltban, akik nagy koncepciójú tervekkel is tudtak volna foglalkozni. Nem engedték volna kirekeszteni a vármegye egész vidékeit a vasuti hálózatból, nem kergették volna ki a Déli vasutat a vármegye székvárosából s nem építettek volna olyan vicinálisokat, amelyek husz év múlva már képtelenek megfelelni rendeltetésüknek.

Arról is lehetne beszélni, hogy az újabb vasuterveknek és folyamatban levő építkezéseknek is megvan a maguk hibája, amint az már nálunk szokás. De megvan az igyekezet és a hajlandóság ahhoz, hogy egy egy baklövést kiköszörüljünk.

Igy például velünk együtt nagyon sokan nem tartották szerencsés gondolatnak azt, hogy a Balatonparti vasut elkerülte Keszthelyt és különösen elhibáztottak tartották azt, hogy ez a fővonal egy vicinálisba fut bele Tapolcánál, ahonnan már csak döögve halad tovább a vasparipa nyugat felé.

A Tapolcától tovább vezető vonalat tehát a Balatonparti vasutal egyenlővé kell tenni minden áron. És ha ez megvalósul, akkor már kényszerű következmény lesz a Boba—csaktornyai vasut átépítése, amint már erre vonatkozólag lapunkban többször utaltunk is.

De a kérdést bolygatni és feszegetni kell. Magától nem hullik az áldás még Kossuth Ferenc kezéből sem. Néma gyerekek az anyja se érti meg a szavát.

Sümege és Jánosházán már mozgolódnak. Küldöttséget szerveznek, amely egyelőre a Tapoleza—Ukk—bobai vonal átépítését sürgeti. A küldöttséget Eitner Zsigmond orsz. képviselő fogja a miniszter elé vezetni még ebben a hónapban.

Zalaegerszeget az ág se mozdul. A vármegye székvárosa megérheti majd azt is, hogy a gyorsvonal egyik oldalán Zalaszentivánon, a másik felől Ukkon fűtyül neki s az utas robogó vicinálisokon juthat el csak hozzá, boldog falusiakhoz, akiket csendes álmodásunkban nem zavar sem vonat, sem léghajó.

* * *

(Mintaszüretetek.) Néhány évvel ezelőtt Badaosonyban megfordult több francia borteremő. Megdicsérték a szép szőlőket, az okszerű kultúrát, a gondos művelést, de azt is mondták, hogy a borkezeléshez nem értünk. Nem tudunk szüretelni, bort érlelni, tisztítani; szóval még nem tanultuk meg a pincegazdaság ezerféle fogásait.

Ezen a bajon tehát segíteni kell!

A magyar gazda erősen konzervatív. A paraszt embernek ugyan hiába predikál a vándortanító a hordó tisztításáról, a szüretelő eszközök gondozásáról, szüretre és bogozásról. A gazda azért csak kiforrázza a hordót földi tök levelével, a présmelence repedéseit befoltozza vasbádoggal és annak örül, minél seprősebb a mustja. Mert a bor az anyján érik.

Példaadással azonban már jobban meg lehet fogni a gazdát. Ha látja, hogy más jobb bort tud produkálni egy kis veszéllyel, majd utána megy. Hajtja a hiúság is.

A szüretelés módjának tökéletesítése végett hozta be a földművelési miniszter a mintaszüretet. A jelentkező gazdához leküldött egy szakértőt, a szükséges gépekkel együtt s a szakértő és a gépek megmutatták: hogyan kell okszerűen és tudományosan szüretelni.

A mintaszüretetek iránt azonban ezidén nem mutatkozott valami nagy érdeklődés. Mert akik már látták, azok be is látták, hogy azok a furfangos masinák, szűrők és egyébek akkora beruházást és apparátust igényelnek, hogy nem fizetik ki magukat. Laboratóriumban nagyszerűek! De a hegyen, paraszt ember kezében nem működnek olyan kifogástalanul.

Ugy beazélték, hogy tavaly egy mintaszüretet nagyon is masinálták a termést.

Az idén tehát nagyon kellett keresni a vállalkozót a mintaszüretre. Mert hogy nagyon tudományosan megy a dolog s a régi módit nem tudja kiszorítani a divatból.

* * *

(A humanizmus és erkölcs.) A büntető törvénykönyvnek és a bünvádi perrendtartásnak kiegészítéséről és módosításáról szóló büntető novella (1908 évi XXXVI. tc.) a büntetés feltételes felfüggesztéséről, a kerítésről (leánykereskedelem) alkotott új rendelkezései és a büntető törvénykönyvnek a pénzhamisítás, hamis, vagy hamisított pénz család használata, lopás, csalás és tulajdon elleni kihágást helyettesítő módosításai f. évi október hó 1-én léptek életbe.

A fiatalokra vonatkozó rendelkezések érvényessége 1910 évi január hó elsőjével van meghatározva, noha ezen terheitek büntetésnek mikénti ellátása tárgyában az eljárási szabályok már a jövő év január elsőjéig érvényesülnek.

A büntető novella megalkotását több mint 10 évi készülődés, javaslatok, tanácskozmányok előzték meg. A tizenkettedik óráig — a törvénytervezetnek a képviselőházhoz történt bonyújtásig — szakavatott vita tárgya volt az, vajjon az 1880 évi szeptember hó elején életbe léptetett büntető törvénykönyv (1878. évi V. tc.) ugy általános, mint különös részében módosítható és kiegészíthető: az általános revízió készül-e, amint azt a gyakorlati tapasztalás, a tudomány, a törvényhozás haladása megköveteli, avagy csak a bizonyos kirívó, a bírósági joggyakorlat által már nagy részben áttört elvek statustátságának törvényhozásilag is ezzel kapcsolatban a leánykereskedelem megállítását céljából tartott nemzetközi kongresszusok kötelező rendelkezései véteszenek fel ez alkalommal mint módosítás, illetve kiegészítés a megalkotandó novellába, a büntetés feltételes felfüggesztésének új intézményével?

Ez utóbbi felfogás győzött és noha az általános revízió nagy terjedelmű törvényelőkészítő munkálatai folynak, a novella új büntető törvény alkotás.

A gyakorlati életre nézve közelebb áll a novella azon intézkedése, hogy a lopás vétségének értékhatára 100 korona helyett 200 koronára lett felemelve; hogy a csalás magán indítványi jellege megszűnt s ezzel kapcsolatban a csalás vétségének kísérlete is büntetendő cselekménynek lett kimondva; nemkülönben, hogy az elzárással büntetendő s magánindítványra üldözhető tulajdon elleni kihágásnál a 4 korona értékhatár 10 koronára emeltetett fel s a büncselekmény fogalmi köre kiterjesztetett, amennyiben a tüzelőszerszám és egyéb életszükségleti tárgy is felvetett az élvezeti és élelmi cikk mellé. A lopás — és a pénzhamisítás büntetésénél csak a büntetés nem és ebből kifolyólag az időtartam változott csak. A kerítés, mint önálló büncselekmény szabályoztatott.

Ezen rendelkezéseknek oka általában a gazdasági életviszonyok megváltozása, az életszükségletek emelkedése, a pénz értékének csökkenése; — a csalásra nézve pedig az egész morális közvélemény megnyilatkozása volt.

A novella legfontosabb rendelkezései a büntetés felfüggesztésére és a fiatalok büntetésekre vonatkoznak. Ezen rendelkezéseknél nemcsak a büntető jog tudománya, a külföldi büntető törvényhozások alkotásai, a tudományos kutatások, a bűnügyi, embertani és más tudományok eredményei szolgáltak alapul, hanem a humanizmus és erkölcs nagy elvei is, kapcsolatban a jogi érzés fejlődésével, mint amelytől függ első sorban valamely állam büntető hatalmának üdvös hatása.

Mert kétségtelen, hogy a büntető törvény egymaga nem pótolja az iskola, a filantropia, a közigazgatás, a szegényügy és gazdasági élet nagy visszamaradását. Emberivé kell tenni a törvényt, hogy az igazság és hasznosság egyesített elveiből alapozottan az erkölcs, valamint általa az állami jogrend és biztonság megszilárduljon.

E mellett a különböző büntetési eszközök és módok abszolút érvényű, abszolút igazságos büntetést mindegyikre nézve nem eredményezhetvén,

az erkölcsi büntetést kell inaugurálni, mely megfelelő viszonyok mellett lehet hathatós és egyedül igazságos büntetés. Ezen irányelvek megvalósítására pedig az szükséges, hogy nem a mindent megtorló, megfélemlítő, vagy elrettentő büntetési kényszer, hanem az örök emberi természetnek isteni szava nyilatkozzék meg a büntetésben, a szeretetből fakadt megbocsátás által. A szeretet örök törvényét pedig csak úgy szolgálhatja az állam büntető hatalma, ha a tettes egyéniségéhez, életviszonyaihoz alkalmazkodva nemcsak azt érezteti az elítéllettel, hogy az államnak kötelessége megtorolni a jogrenden esett sérelmet, hanem egyttal meg is tud bocsátani azoknak, kik emberi gyarlóságukban a törvény ellen, embertársaikkal szemben sértően cselekedtek, ha a jó utra térés komoly jeleit felismeri.

Ez a humanizmus szabja meg, hogy a bíróság az egy hónapot meg nem haladó tartamban kiszabott fogság, elzárás- és pénzbüntetés végrehajtását különös méltánylást érdemlő okból felfüggesztheti, „ha ettől az elítéllet magaviseletére, egyéniségének, életviszonyainak és az eset összes többi körülményeinek figyelembe vételével kedvező hatást vár.“ Kizárja azonban egyidejűleg a kedvezményből azt, ki cselekményét „aljas indokból“ követte el és a visszaesőt. Aljas indokot képez általában a bosszú és gyűlölet alacsony megnyilatkozása és a kétségen kívüli nyereség, vagy mikor nyomort nem szenvedő ember tör mások kárára. A különös méltánylást érdemlő okokat a törvény tételenként fel nem sorolja, de a törvény indokolása irányelvet ad, mondván: „a bíróság megítélje az okokat az elítéllet egyéniségében, mely nem vall erkölcsi romlottságra, megátalkodott társadalom ellenes hajlamokra.“

A büntetés felfüggesztésének hatálya az, hogy a kiszabott büntetést nem lehet az elítéllet végrehajtani a próbaidő alatt. De ha az elítéllet ellen régebbi eljárás volt folyamatban, ha újabb eljárást indítottak, avagy ha a bíróság tudomásával a felfüggesztő ítélet jogerőre emelkedése előtt elkövetett cselekmény miatt lefolytatott eljárásban szabadságvesztésre ítéltetett: a felfüggesztett büntetés végrehajtható. A próbaidő mindenkor a felfüggesztett ítélet jogerőre emelkedésétől számítva, vétségénél 3 év, kihágásoknál 1 év.

A szaktudomány terén felvetett ellenvetésekre, aggodalmakra nézve replikáltak bőségesen a törvény alkotói s különösen a fiatal korokra vonatkozólag az ellenőrzés hathatós gyakorlása céljából megkívánt patrogane intézmények közigazgatási és társadalmi hiányosságát nyomatékkal hangoztatták. A jövő és gyakorlat fogja megmutatni, mennyiben alaposak ez ellenvetések és észrevételek. Annyi azonban joggal elvárható, hogy az államhatalom megtegye, a társadalom pedig megvalósítsa ebben az irányban kötelességét.

A magyar bírói kar pedig hivatásának tudatában a novella életbe léptetésével bizonyára következetes lesz a mult tradícióihoz, mikor tekintélyének ez újabb emelkedésével járó méltóságteljes és független kötelességét teljesíti.

Hivatalos rovat.

I.

A városi tisztviselő orvos jelentése szerint a város területén a vörhenyben való megbetegedések csak ritkán fordulnak elő és a betegség lefolyása is oly enyhe jellegű, hogy ez alapon az elemi iskolák és ovodák megnyitása engedélyezhető, ennél fogva f. hó 19-től kezdődőleg az elemi iskolák és az ovodák megnyitását engedélyezem. Nem látogathatják azonban a gyermekek olyan házakból az iskolát, ahol a vörhenyben megbetegedettek felgyógyulása még nem teljes és az illető lakás még fertőtlenítve nincsen.

II.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város pajtájánál (vágóhid mellett) f. évi november hó 8-án délután 2 órakor 22 és 1/2 öl tüzi fát ad el nyilvános árverésen.

A venni szándékozók jelenjenek meg a helyszínen.

Zalaegerszeg, 1908 október 7-én.

Dr Korbai, polgármester.

Hirek.

Segítség!

Hazánkban rettenetesen dühöng a tüdővész, s szedi áldozatait, — gyermekeket tesz árvákká, előbb erőteljes embereket munkaképtelenné. Minden esztendőben nyolcvanezer ember hal meg hazánkban tüdővészben, s ebből legtöbb a mi vármegyénkben. A József kir. Herceg szanatóriumának célja: a rettenetes pusztítást enyhíteni. De a halál rémes angyalával csak megfelelő eszközökkel veheti fel a küzdelmet. — Ezen eszközök megteremtésében az emberszeretet nemes versenyében a mi városunk, vármegyénk előljár.

Zalavármegye alispánjának 17474. sz. a. kelt rendeletével minden főszolgabíró, polgármester október 26-tól november 4-ig nemes szívű urnők, emberbarátok közbejöttével gyűjtést rendez, hogy a sanatorium egyesület 100 meg 100 újabb beteget gyógykezelhessen s sanatóriumokat építtethessen. Asszonyok! Leányok! Jólelkűek! Kössetek hallottaitoknak szánt koszoruba egy szál virággal kevesebbet, s annak árát adjátok a halál pitvarában állók gyógyítására. Jóságú emberek! Néhány nap múlva meghordozzák az egész országban a tüdőbetegek élete visszaváltására a gyűjtőtársolyokat ezzel a felirattal: „Adakozzunk a tüdőbetegeknek.“ Ne zárjátok el szíveiteket a hozzátok segítségért kiáltó beteg emberiség elől, hanem tegyétek álléreteket a kérő tarsolyába.

Küzdelem a tüdővész ellen.

Zalavármegye kir. tanfelügyelője a megye mindenféle fokozatu és jellegű népoktatási tanintézetei tantestületeihez a következő felhívást intézte:

Felkérem, hogy a »József Királyi Herceg Szanatorium Egyesület« által, szegény tüdővész betegek részére október 26-tól november hó 4-ig, a vármegye területén rendezendő gyűjtéseket iskolai keretben is leghatékonyabban támogatni s növendékeinek lelkét ezen emberbaráti cselekményekkel is, a tüdővész elleni nagy nemzeti küzdelem fontossága iránt, jóelőre fogékonytá tenni sziveskedjék.

Zalaegerszeg, 1908 október 17. Dr Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulózis, Influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára fűvegenként 4. — korona.

Iskolai értesítés. Örömmel tesszük közhírré, hogy városunkban a ragályos vörheny betegség szünetelőben van, minélfogva tisztelettel értesítjük a t. c. szülőket, hogy az állami elemi iskolába már beiratkozott tanköteleseiket f. é. október hó 19-én hétfőn iskolába küldeni és a még be nem iratkozottakat a felvételre elkísérni sziveskedjenek, azzal a megjegyzéssel, hogy azon házakból, amelyekben a ragályos betegség nem szűnt meg, vagy újabb megbetegedés fordult elő, a tanulóknak megjelenése szigorúan és büntetés terhe mellett tiltva van. Az érintett nap reggelén 8 órakor tartandó isteni tiszteleten a tanulók megjelennek, melynek befejezte után a tanítás kezdetét veszi. Az igazgatóság.

Esküdtszéki elnökök. A pécsi királyi tábla elnöke a nagykanizsai kir. törvényszéknél szervezett esküdtbírói elnökség elnökévé az 1909 év tartamára Závody Albin kuriai bíró törvényszéki elnököt, helyettesévé pedig Wéber Károly ítélő táblai bírói jelleggel és címmel felruházott törvényszéki bírót jelölte ki.

Magas vendégek Keszthelyen. Vendome herceg és neje Párisból Keszthelyre érkeztek, ahol gróf Festetics Tasilló valóságos belső titkos tanácsos, királyi főpohárnokmeister vendégei.

Zalai küldöttség a minisztereknél. E hó folyamán Csabrendekről küldöttség megy Budapestre, hogy a kereskedelmi miniszternél a Csabrendek pápai vasút segélyezését s a vallás és közoktatási miniszternél a csabrendeki iskola felépítését kérelmezze. A küldöttséget Eitner Zsigmond orsz. képviselő vezeti.

Mintagazdaság. A m. kir. földművelésügyi miniszter a zalavármegyei Badaesontomaj község határában Mórocz József birtokának népies mintagazdasággá alakítását engedélyezte s annak felügyeletével Szalay Dezső kisapátii lakóst bízta meg.

Az adóhivatalok személyzetének szaporítása. A m. kir. adóhivatalokban folytonosan szaporodó munka a személyzet létszámának emelését tette szükségessé. Összesen 80 újadótisztii állást szerveznek s ezek közül egy-egy jut a zalaegerszegi, nagykanizsai, tapolezai, sümegi és letenyi adóhivatalokhoz.

A zalaegerszegi Chanuka egyesület október hó 26-án jövő vasárnap, az izr. hitközség irodájában közgyűlést tart, melyre a t. tagokat ezuton is meghívja az elnökség.

A közönség köréből. A múlt héten két panaszos levelet is kaptunk, amelyek az utcák seprésének és öntözésének hiányosságára vonatkoznak. — Zalaegerszeg általánosságban elég tiszta város; a hatóság gondot fordít az utcák seprésére és öntözésére úgy, hogy az idej őrjási szárazság dacára is türethető volt az állapot. A városi seprők azonban reggelenként oly későn kezdenek működni, amikor már tele vannak az utcák járókelőkkel, az üzleteket kinyitották s a piacon megkezdődött az árusítás. A közönség köréből tehát arra kéri a város agilis polgármesterét, akinek a figyelme egyébként a legaprólékosabb dolgokra is kiterjed, hogy ne engedje hét óra után porfelhőbe burkolni a főteret. — A másik panasz az, hogy a Zala utcáról megfedkedeznek az öntöző kocsik. Az uttestre új kavicsréteget terítettek s most a kocsik és a legelőre járó állatok a járda mellett vonulnak el s akkora porréteg képződik, hogy az ablakokat alig lehet kinyitani.

Gyáralapítások a szomszédban. Hír szerint egy német cég Nagykanizsán játékaru gyárat készülni felállítani. A gyár körülbelül 100 munkást foglalkoztatna s tekintettel arra, hogy a játékszer gyártásánál serdülő leányokat és általában munkásbőket alkalmaznak, az eféle vállalat nagyon emeli a szegényebb nép keresetét. — Szombathelyen egy bécsi gyáros tafeldolgozó telepet akar létesíteni. A gyár üzeme az esztergályos, képfaragó és görlice munkákra s famegmunkálásra terjedne ki. — Zalaegerszeget a gyáralapítók elkerülik, aminek az okát nem nehéz megtalálni. A kész árucikkeknek Ausztria felé való szállítását nagyon megdrágítja és megnehezíti a mi rossz vasuti összeköttetésünk s így annak dacára, hogy a faiparhoz szükséges nyersanyag a sok erdőirtás mellett is, elég bőven áll rendelkezésre és munkáskészben sincs hiány, gyáralapítók alig lehet Zalaegerszegre értesíteni.

A szerelem és a babona. Egy szegény leányzó szerelmes volt egész a füle rózsás cimpájáig. A szerencsés legény azonban nem vette észre az epedő

leányt, akit ez rettenetesen elkésértett. Valami vén szipirtyó tudomást szerzett a dologról s a leánynak azt ajánlotta, hogy belebolondítja a legényt, ha odaadja neki a két függőjét, a tetejébe fizet tíz pengőt s lenyirja szép szőke haját, mert arra a műtétnél szüksége van. A leány belement az üzletbe. A vén banya pedig eladta a szép hajfonatot. A dologban az a legérdekesebb, hogy nem holmi tudatlan paraszt leányzóval történt az eset s hogy a nagy áldozatnak fogantja lett, mert a legényt meghatotta a szerelmes leány epedése és mire a haj újra megnő, feleségül is veszi — talán.

Az idej tengeri termés. A m. kir. földművelésügyi miniszterium hivatalos kimutatása szerint vármegyénk területén a folyó évben 64 727 katasztrális holdat ültettek be kukoricával, a melyen 536.600 métermázsza termett; holdankint tehát 8.29 mm. A múlt évben összesen termett 549.638 mm. tehát 1338 métermázszával kevesebb volt az idej termés.

Fajbaromfiak kiosztása. A földművelési miniszter minden évben nagyobb mennyiségű fajbaromfiat oszt ki a kisgazdák között, hogy ezzel a baromfi tenyésztést emelje és jövedelmezővé tegye. A kiosztás eszerében történik s csak kakasokat, gunarakat és gácsérokat osztanak ki, mert a tapasztalás azt bizonyítja, hogy a keresztezés sokkal célszerűbb, mint a fajtisztítás. Ezidén a Tapolezvidéki Gazdakör utján orpington kakasokat, emdeni gunarakat, pekingi kacskákat és bronz pulykákat oszt ki a miniszter.

Állatdíjazás. A tapolezvidéki gazdakör, a Z. G. E. közreműködésével s a földművelési miniszter támogatásával ma állatdíjazást rendez. A díjazáson a tapolezai járás gazdái vehetnek részt.

A Z. G. E. a Keszthelyvidéki Gazdakör közreműködésével 16-án rendezett állatdíjazást, amelyen 14 díjat osztottak ki 725 K összegben.

Iparostanoncok elhelyezése. A keresk. miniszter felhívása folytán a vallás- és közoktatásügyi miniszter felszólította az összes népiskolák tanítóit, hogy jelentsek be az intézetnél az ipari pályára kivánczoló növendékeiket és segítsék elő azok elhelyezésének lebonyolítását. A tanítói kar erre a legnagyobb készséggel karolta fel az inas-közvetítés ügyét. Közreműködésük mellett már a múlt évben 835 fiu jelentkezett a vidékről. A jelentkezők egy része visszalépett ugyan az elhelyezési tárgyalások során, de mégis sikerült közülük 487-et elhelyezni s ezekből 380 a próba-idő kitöltése után a végleges tanoneviszonyt is megkötötte. Az elhelyezett fiuk legnagyobb része szegénysorsu földműves és napszámos gyermeke, olyan községekből, melyek távol esnek a nagyobb iparúzó helyektől s emiatt a fiuk másként nem is tudtak volna hozzá jutni a mesterség tanuláshoz. Ez a körülmény a szó legszorosabb értelmében a nép jólétének emelésére irányuló munkává teszi a tanítók közreműködését, mert ezáltal népünk értelmesebb gyermekei alkalmat nyernek arra, hogy a mezőgazdasági munkáséletnél sokkal kedvezőbb társadalmi és gazdasági helyzetbe juthassanak.

A takarmányhiány. Bizony nehéz az idej takarmányhiány esztendőben az állatokat kiteleltetni. Szerencse, hogy a szép őszi időjárás a póttakarmányokat szépen megnöveli. Herváth István felsőlakosi gazda is igyekezett egy kis póttakarmányra szert tenni s a takarmányhiányt úgy reparálta meg, hogy Sömen István árendás földjéről 16 petrencét haza hordott.

Benn égett az istállóban. Bán István barabácsi gazda istállója a múlt napokban meggyült s az istállóban benn égett Pais Károly 26 éves legény, két lóval együtt. Pais ugyanis kora hajnalig mulatott néhány pajtásával. Négy óra felé járt az idő, mikor hazafelé bandukoltak, mindegyik jó ptyókosan. Pais Károly egyenesen az istállóba ment, lámpát gyújtott s elkezdett etetni. Közben tűz támadt s az istálló belseje csakhamar lángokban állott. Lehet, hogy a legény elaludt s úgy fult meg, lehet, hogy nem találta meg a kijárást. Megszenesedett holttestét ott találták meg a két ló hullaja mellett. Az istállón kívül elégett egy pajta s nagyobb mennyiségű szálas takarmány.

A kerékpár. Megirtuk annak idején, hogy Miholecz Ferenc szentpéteruri gépésznek ellopták a biciklijét Zalaegerszegen. Most megkerült a kerékpár, Somody Sándor Kossuth Lajos-utcai korcsmáros telke végében épült sertés állásban

találták meg, a hová a tolvaj elrejtette. — Bevitték a rendőrségre, a honnan tulajdonosához szállították el.

Halak a tejben. A Zala írja, hogy a homokkomáromi urodalomból Nagykanizsára szállított tejben két eleven kis halacska találtak. Ehez felesleges a kommentár.

Kisiklott kavics vonat. Három ábrahámhegyi gyerek majdnem végzetes katasztrófát idézett elő az épülőfélben levő Balatonparti vasuton. A síneken deszkadarabokat raktak keresztül s amint egy harminc munkást és kavicsot szállító vonat jött, elfutottak. A vonatvezető a kanyarodás miatt csak későn vette észre az akadályt és bár rögtön fékezett, a vonat mégis kisiklott és négy kocsi lezuhant a töltésről. A munkások közül egynak mind a két lába eltört, többen pedig könnyebb sérüléseket szenvedtek. A vizsgálat megállapította, hogy a 9—12 éves gyermekek részegen mentek haza a hegyről.

Életbe lép a gazdasági cselédtörvény. Az új gazdasági cselédtörvény november elsején életbe lép. Azért választotta a miniszter ezt a terminust, mert ilyenkor kötik leginkább a munkásszerződéseket a jövő esztendőre. A miniszter a hatóságoknak külön figyelmébe ajánlja, hogy a gazdasági muakásokat az új törvény életbeléptetésére külön is figyelmeztessék, mert az új törvény szerint minden egyes munkásnak cselédkönyvet kell váltania. November elsejétől kezdve senkinek sem szabad oly munkást szerződöttni, akinek cselédkönyve nincs. A könyvet a gazdasági cseléd attól a községi előjáróságtól kapja, ahol legutóbb egy évig lakott. Ha ez az eset fenn nem forog, akkor elegendő, ha két tanuval igazolja személyazonosságát.

Féltékenység. A szerelem a minap verekedésre ingerelt két asszonyt, a mely majdnem végzetessé vált. Burka Mária alsónemesapátii és Nyári Jánosné telekesi lakosok egy deli férfinaba voltak szerelmesek. A férfi jobban vonzódott Burka Máriához, ezzel állt össze. Nemesapátiban lakott vele. Egyideig békésen megvoltak, míg Nyáriné csalogatni nem kezdte a Horvát János nevezetű férfit. Ez hajlott is a csalfa asszony szavára és elhagyva Burka Mária, Nyárinéhoz szegődött. Sokáig buslakodott az így eserben maradt asszony és bosszút forralt békéjének megrontója ellen. Tudta, hogy ez be szokott Zalaegerszegre jönni, itt leste tehát több ízben. A múlt kedden végre sikerült vele a központi takarékpénztár előtt találkozni. Nosza rá is rohant, ütötte, verte, cibálta a haját és kést akart beledöfni, a miben megátolták az arrajárók, a kik rendőrt hívtak és mindkettőt bevitték a kapitányi hivatalba.

Felrobbant löpor. Marai Géza nagykanizsai vasuti alkalmazott barátjával kiment a közelben fekvő ugynevezett Látóhegyre vadászni. A mint a hegyen voltak, Marai maga mellé tette a magával vitt löpordobozt s rágyújtott. Az égő gyufaszálát véletlenül a löpordobozba dobta, mitől a löpor felrobbant s Marai arcát és kezét súlyosan összeégette. A szerencsétlenül járt embert a nagykanizsai közkórházba szállították, ahol most ápolás alatt van.

Egy rendkívüli orvosi eredmény képezi most a pestmegyei Bia község lakosságának szenzációját. Molnár Imre odaváló 25 éves legény 9 év előtt Lupusban megbetegedett és azóta megszakítás nélkül kezelte magát orvosilag. A szt. István, szt. Rókus, a zsidó kórház bőrgyógyászati osztályain fisen, Röntgen, izzó vas stb. minden modern gyógymód szerint lett kezelve, majd két egyetemi tanár kezelte huzamosabb időn át. Ezen kezelés alatt a betegség azonban folyton pusztított. Elvesztette fél orrát, egyik szemöldökét, két fülkagylójának felét, arcát meg sebek éktelenítétek el és két év óta egyik lábát annyira támadta a betegség, hogy egy év előtt a láb amputálását akarták utolsó meentségnek alkalmazni. Több Lupus beteg tanácsára három hónap előtt Dr Kovács Izsó fővárosi orvos kezelésébe lépett. Dr Kovács (V. Váci-körút 18. I. em) csakis a vér vegyi tisztításával rövid három hónap alatt a betegét annyira rendbe hozta, hogy arca begyógyult és a beteg lábán újra bot nélkül tud járni és dolgozni. Valóban bámulatos az eredmény és még esodálatosabb ezen kezelés egyszerűsége! Mint megbízható forrásból tudjuk, Dr Kovács az utolsó 5 év alatt így módon közel 20 súlyos Lupus betegét gyógyított ki, a kiknél visszaesés nem lépett fel.

Vigyázatlanság a fegyverrel. László Gyula asztalossegéd Leutiben. Mint szerény, munkás embert ismeri mindenki. Gazdája Deutsch Sándor is erről ad tanúságot. Mult hétfőn látogatába ment hozzá Nagy József nevű barátja, akivel elbeszélgettek egyről-másról. Szóba kerültek a fegyverek is, amelyekről László sok érdekeset tudott elbeszél. Közben elővette forgópisztolyát s mutogatta a fegyverek dolgában járattannak látszó Nagynak, akire rá is fogta, ijesztgetvén őt, hogy agyonlővi. A fegyver el is sült és Nagy József fején találva összerogyott. László erre annyira megijed, hogy kétszer magára lött, de bár mindkét lövés talált, még élve szállították a kórházba, hol megoperálták. Nagy ott a helyszínen kiszívódott.

Ellopták a csizmáit. Kalden István mészáros tanonc új csizmákat kapott a napokban s azokat gazdájának istállójában helyezte el. Mialatt a fiú távol volt, valaki a csizmákat ellopta. A rendőrségen tett panasz alapján most nyomozzák az ismeretlen tettest.

Felhívás az ifju vakok szüleikhez. A Nem. vallás és közoktatásügyi miniszter a Vakokat Gyámoltó Orsz. Egyesület Dunántúli Fiókegyletének Szombathelyen levő ipari foglalkoztatóját az Ifju Vakok Tan és nevelő intézetével egészíti ki. Ezen intézetnek első osztálya még a folyó tanévben megnyílik, a melybe való felvételeire alulírott igazgatóság ezennel pályázatot hirdet. Az intézetbe vallás, — nevezetesen, — és nemre való tekintet nélkül felvételtnek oly 14 éven felüli és 24 éven aluli ifju vakok, kik a vakágon kívül semmi más testi vagy szellemi fogyatkozásban nem szenvednek. A felvételeket az igazgatóság ajánlatára a Vakokat Gyámoltó Orsz. Egyesület Dunántúli Fiókegyletének választmányára — illetve elnöksége — eszközli, miért is a bélyegmentes kérvények hozzá intézendők és az ifju vakok áll. seg. Tanintézete és foglalkoztatója igazgatóságánál (Szombathelyen, Szelestei utca 11. sz. a.) nyújtandók be. Az intézetbe való felvétel iránti kérvényhez a következő mellékletek csatolandók: a) Születési bizonyítvány (anyakönyvi kivonat.) b) A vakágot igazoló orvosi bizonyítvány. c) Himlőoltási bizonyítvány. d) Hatósági bizonyítvány a családi és vagyoni állapotról. e) Iletőségi bizonyítvány. f) Az egészséget igazoló orvosi bizonyítvány. g) A felveendő ifju vak iskolai és esetleges egyéb (eddiggi foglalkozásait igazoló) bizonyítványai. A b) és d) alatti csatolmány számára csakis az intézet igazgatóságától kérendő és általa díjtalanul megküldött nyomtatvány űrlapok használhatók. A felvétel iránti kérvények folyó év október hó 20-ikáig nyújtandók be. A dunántúli ifju vakok előnyben részesülnek. Bővebb felvilágosítást szóval vagy írásban készséggel ad (Szombathely Szelestei utca 11. sz. a.) Török Sándor igazgató.

A mértékhiitelesítő hivatalok államosítása. A m. kir. belügyminiszter a mértékhiitelesítő hivatalok államosítását határozta el. A hordóhiitelesítési hivatalok magmaradnak továbbra is a községek kezelésében. A miniszternek ez a rendelkezése jövő 1909 év elején lép életbe.

A makacs meghülest

és köhögést gyorsan enyhíti a SCOTT-féle Emulsio.

A Scott-féle Emulsio

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

annyira kellemes ízű, hogy azok, a kik nem bírják el a közönséges csukamájolaj ízét, könnyen sőt élvezettel táplálkoznak a

SCOTT-féle Emulsio-val.

Azonkívül a SCOTT-féle Emulsio sokkal jobb hatású az egészségre.

Egy eredeti üveg ára 2 K 60 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Verekedő asszonyok. Segesdi Józsefné és Horvát Józsefné helybeli lakosok közt régóta feszült volt a viszony. A minap a piacon találkoztak s egymás láttára kiujult köztük a régi harag. Egymásra rohantak és asszonyok szokása szerint cibálgatták egymást. Nagy ribillió

támadt és olyan csődület keletkezett, hogy a közlekedés is fennakadt. Csakhamar jött a piacon állomásozó rendőr, aki a verekedő asszonyokat bevitte a rendőrségre.

Öngyilkosság. Zalafüzesen egy Horvát Mari nevű esinos 18 éves leány kedvesével, Baranyai Albert nevű 19 éves legénnyel vigan mulatott a koresmában. Baranyai hamar megittasodott s kérte a leánytól a pénzét, mit ez vonakodott odaadni. A legény erre arculütötte a leányt és kidobta a szobából, mi fölött ez annyira fölháborodott, hogy az ott lévő mély pincébe vetette magát. A szerencsétlen leány az ugrás következtében betörte a fejét, lábszárcsontjai pedig megrepedeztek. Halálos sérüléseivel kórházba szállították.

Nátha és köhögés gyötrik ismét az emberiséget. A természet azonban nem hagyott tehetetlenül beanünket s többféle gyógyszert adott ezen betegségek ellen, melyek közt a leghatásosabb és leggyorsabbant segít a »Sirolin-Roche« Ezen kellemes ízű, teljesen méregmentes szer megszünteti a náthát és köhögést, sőt súlyosabb természetű tüdőbajt is a legrövidebb időn belül; emeli az étvágyat és indirekt uton a testsúlyt s ott, ahol a betegségnél láz mutatkozik, az ezen szer rendszeres használata mellett szintén elmúlik. Eanálfogva a »Sirolin-Roche« különösen a jelen időszakban egy családnál se hiányozzék, hogy a kezdetleges tüdőhurutnál is használva, annak továbbterjedését megszüntesse. Ezen szer kapható minden gyógyszertárban.

Ősz van. Mosolygó őszi napsugárban hervad a természet. Megszínesedett a fák lombja s a földre pergő levelek bucsuznak az ágtól. Ökörnyál uszik a levegőben, elesenedtek a mezők s a leszüretelt szőlőkre őszi melankólia borult. Reggelenként köd száll a vidék fölé s dér csillog az őszi virágok. Éjszaka a hőüljedés szinte szokatlan mérvű. A téli ruhák divatja már beköszöntött s a kéményekből felszálló füst bizonyítja, hogy mindenütt fűtenek már. Akármilyen derült is az idő, az ősz mégis legszomorubb szaka az esztendőnek, mert az elmulásra emlékezteti az embert a haldokló természet.

Sertésorbánc. Ebergény községben a sertésorbánc szórványosan fellépett; ennek következtében a hatóság a községet zár alá helyezte.

Őszi takarmányok.

Ámbár az augusztus elején, sőt július végén beállott esős időjárás a takarmányozási viszonyokat lényegesen megjavította, ugyanígy, hogy a takarmányhiány nem nehezedik reánk veszedelmeként, annak dacára olyan bővében nem vagyunk a takarmánynak, hogy azzal pazarul bánhassunk, sőt minden feletethető anyagot össze kell szednünk, gondosan elraktározunk, hogy ezeknek segítségével állatainkat minél jobb kondicióban teletethessük ki. Foglalkozzunk tehát egynéhány olyan takarmánynövényvel, amelyeket bővebb takarmánytermő években takarmányul alig szoktunk használni.

Ilyen mindjárt a répalevél, a takarmány, a cukor-, a sárgarépa- s egyéb zöldségfélék levelei, amelyeket vagy egyáltalán nem szoktunk feletetni, vagy csak legfeljebb addig etetik, amíg friss; azt a részét pedig, amelyet frissen nem tudnak feletetni, alászántják. Pedig különösen a répalevelek megérdemlik a gondos összegyűjtést, mert nemcsak hogy jobb takarmány a csalámadénál, de tápértékben versenyez a legtöbb zöldtakarmánnyal.

A répalevél eltevési módja az, hogy két méter széles, ugyanolyan mély, de szükség szerinti hosszúságú árokszerű vermet ásunk s annak aljára rossz polyvát vagy falevelet hintve, a leveleket rétegenként belerakjuk s az egyes rétegeket jól letiporjuk, ami különösen a verem két hosszafala mentén a sarkoknál történjék. Így folytatjuk a rétegezést addig, míg a takarmány 1½—2 méternyire a föld színe fölé emelkedik. Ekkor aztán a tetejét kissé elgömbölyítve s polyvával behintve, ½ méternyi vastagon reáhányjuk azt a földet, mely a veremből kikerült. Később csak arra ügyelünk, hogy a levelek ülepedése folytán a földtakarón keletkező repedéseket tömjük be. Ha aztán télen meg akarjuk kezdeni az elvermelt répalevél etetését, akkor a verem egyik végéről körülbelül egy méternyire hányjuk le a földet s szükség szerint szedjük ki belőle a takarmányt.

Ilyen módon akár a kora tavaszig is el lehet tartani a répaleveleket, anélkül, hogy abból jelentékenyebb mennyiség megromlana.

A burgonyaszár is elég jó takarmányt szolgáltat, de nem nyersen, hanem ha megszártjuk, úgy mint a szénát s feletetés előtt megszeeskázva egyéb takarmányokkal keverten befüllesztjük. Ha pedig nem akarunk megszártásával bibelődni, akkor vermeljük be, úgy mint a répaleveleket, akár azokkal vegyesen is, avagy tartjuk el zsombolyai kazlakban, amit persze csak az esetben cselekedhetünk meg, ha sok burgonyaszár áll rendelkezésünkre.

Ugyancsak takarmányul lehet használni szükség esetén dudvát, gazt is, amit kertekből, ut-és árokpartokról lekaszáltatunk, s amelyet a marha zöld állapotban rendszeresen nem eszik meg. Ha kevés ilyen dudva áll rendelkezésünkre, szársítuk meg s feltakarmányozás előtt szeeskázva s egyéb takarmányokkal keverten füllesztjük. Hasonlólag járjunk el a békarakkás, sásos fűvel is, melyet a szarvasmarha szársított állapotban nem igen eszik. Ha ezen anyagokból nagy mennyiség áll rendelkezésünkre, akkor zsombolyai kazlakban tartjuk el.

Bortermő vidékeken kitűnő segítségünkre lehet a szőlőtörköly is, kivált ha nagyjában kiszedjük belőle a kocányokat, úgy hogy főleg csak a boglyóhéjak és szőlőmagvak alkossák a takarmányt. Feletetni pedig úgy a friss, valamint a pálinkafőzésre használt törkölyt is lehet, sőt és annyiban jobb, mert kevesebb borkósavat tartalmazván, nagyobb mennyiségben adagolható, mint a friss. Ugyanis friss törkölyt naponta mintegy 2½ kg.-ot ajánlatos a marhára számítani, míg ellenben kifőzött törkölyből 12 kg.-ot adhatunk neki. A szőlőtörkölyt továbbá a téli időre is eltehetjük, még pedig kicsiben úgy, hogy mint a káposztát valami kádba tiporva, deszkákkal földjük le s kövekkel megterhelve, annyi vizet öntünk reá, hogy a levegő ne érhesse; nagyban pedig verembe rakjuk a szőlőtörkölyt épp úgy, mint ahogy azt a répalevelekről elmondtuk, különös gondot fordítván itt is a jó letiporásra s a kellő beföldelésre, mert minden takarmány bevermelésénél az a fő, hogy mentől kevesebb levegő férhesz hozzá.

A szőlőtörkölyt is ajánlatos egyéb füllesztett takarmányokkal keverten etetni az állatokkal, mert ilyen módon nagyobb mennyiséget is szívesen fogyasztanak belőle.

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 100 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		22-20	—
rozsa		18-10	—
árpa		14-60	—
zab		14-60	—
kukorica		17-40	—

Nyilt-tér.

Dr TOMPA egyetemes orvostudor és fogorvos-szpecialista lakik és rendel MUNKÁCSI-UTCA 1. sz., Comin-féle ház.

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác.

Préselt szénát

szállítok minden vasuti állomásra, waggonrakományonként bérmentve.

Barbulovits Dusán
Pancsova.

KEGYELET

disztemetkezési vállalat
a vármegyház átellenében
ZALAEGRSZEGEN.

Raktáron tart:

fa- és érckoporsókat, sirkeresz-
teket, sirkoszorúkat, kész halotti
ruhákat, művirágokat, s minden a
temetkezéshez szükséges cikkeket
nagy választékban.

Elvállal:

egyszerű és disztemetkezéseket,
vidékre hullaszállítást és átszállítást
a legjutányosabb árban.

Szükség esetén szíves pártfogást kérnek:

Lendvay László,
Siposs János, Lendvay Pál,
asztalos mesterek.

Pollitzer sérv- ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet
sérvbajosok, ferdénőttek és
amputáltak részére.

Budapest, IV. Kossuth Lajos-u. 8., főemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul
rendelkezésre áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele
vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!
Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők
már 5 koronától felfelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által
lelkismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és leg-
nagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus cikkek a legünomabb minőségekben,
orvosiilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül meg-
bízhatóak. Tucatanként 2-16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége”
című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak
ellenkezéssel és kezelésével foglalkozik. E munkát
bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az
intézet igazgatósága.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetés.

A nagyméltóságú Földmívelésügyi Minisztérium
60900/1896. számú szokványrendelete szerint

válogatott első osztályú sima és gyökeres
**Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és
Vitis-Solonis**

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra
nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő
a legkiválóbb bar és csemege fajú

gyökeres fás és zöldoltványok

ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerül-
nek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége,
Tapolca, (a Balaton mellett.)

Szőlőoltvány és vesszőről

nagy képes árjegyzékemet ingyen és bér-
mentve küldöm meg, aki címét tudatja.
Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni
nem akar, mert sok hasznos tudnivalót
tartalmaz.

Gyökeres oltványokból, amerikai és európai
sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű
„Delaware”-ből 1 1/2 millió készlet.
Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Cím: **Szücs Sándor és fia**
szőlőtelepe **Bihardiószeg.**

7661/tkvi. 1908. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Singer Tibiás*
végrehajthatóan *Nagy Pálné Györi Anna* végre-
hajtatást szenvedő elleni végrehajtási ügyében
Scheier Dávid zalalövői lakos utóajánlata foly-
tán az újabb árverés a zalaegerszegi kir. törvény-
szék területén levő, a zalaegerszegi 1985 sz. tjkv-
ben végrehajtatást szenvedett tulajdonánál felvett
† 129/b hrszámú kertre 24 K, II. a zalaegerszegi
2666 sz. tjkvben 2766/b 1 hrszámú ház és
szántóföldre 1460 K, III. a zalaegerszegi 3752
sz tjkvben † 128/b hrszámú btelelekre 18 K
kikiáltási árban az alábbi feltételek mellett
elrendeltetik és hogy a fent megjelölt ingatlano-
k az 1908 évi november hó 19 napján délelőtt
10 órakor Zalaegerszegen a telekkönyvi hatóság
irodájában megtartandó nyilvános árverésen a
megállapított kikiáltási áron alul is el fognak
adani.

Árverezni szándékoznak tartoznak az ingatlanok
becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881.
évi LX. tc.48. §-a alatt megjelölt árfolyammal
számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333
szám alatt kelt I. M. rendelet 6. §-ában kijelölt
óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez
letenni, avagy az 1881 évi LX. tc. 170. §-a
értelmében a bíróságnál történt előleges elhe-
lyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt
átiszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkv. hatóság.
Zalaegerszeg, 1908. évi szeptember 19 napján.
Moiser, kir. tszéki albiró.

Tisztíts csak
Globus
Fém-tisztító-Kivonattal

Legjobb-Fém-Tisztítószer.

Boros hordók

250 litertől feljebb bármily
nagyságban jutányos áron
kaphatók

Gutmann D. J.

bor és pálinka nagykereskedő cégnél
Szombathely Király-utca.

Szőlő-

oltványokat

szállít, fajliszta-
ságért jótállva,
legdusabb vá-
lasztékban a
már évek óta

elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **GASPARI FRIGYES,**
Medgyes, 120. sz. (Nagyküküllőmegye.)

Tessék képes árjegyzékét kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden
részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva min-
den szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt
az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írás-
belileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlő-
telep feltétlen megbízhatóságáról.

Eladó ház.

Sümege, a Templom-
téren a Tomor Ferenc-féle

ház

azonnal eladó.

Bővebbet **Bukovác József**
Zalaegerszegen, vagy **Lázár**
Rezső esztergályos urnál
Sümege.

A VERSENYÁRUHÁZBA

megérkeztek az idény legújabb divatu

női kalap és sapka újdonságai

Igen nagy mennyiségben és versenyen kívüli áron.

Ugyanott kaphatók:

1 pár gyermek cipő	—	frt 90 kr.	1 pár női fűzős borjú bőr cipő	3	frt 50 kr.
1 > női cugos borjú bőr cipő	3	> >	1 > férfi Box Calf cugos cipő	4	> 25 >
1 > férfi sima borjú bőr cipő	3	> >	1 > női fűzős Box Calf cipő	4	> 25 >
1 > > betétes borjú bőr cipő	3	> 25 >	1 > férfi B-x Calf Bergsteiger c.	4	> 50 >
1 > > borjú bőr cipő	3	> 50 >	1 > > > esatos Ideál c.	4	> 75 >

Tisztelettel

Pollák Ede bizományos

Egy Zalaegerszeghez közel fekvő, zalaegerszegi hegyen mintegy 5 kataszt. holdat tevő jó karban levő

szőlő birtok

szabadkézből azonnal eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

70 év óta a SIRUP-PAGLIANO mint a legjobb és legbiztosabb hashajtószer sok ezer családnál eredményesen van bevezetve. Ezen Girolamo Pagliano florenzi tanár által feltalált és 1838 óta előállított vértisztítószer csak akkor valódi és eredményes, ha a gyártmány a törvényesen védett kék vignettával és Girolamo Pagliano tanár névalíráásával van ellátva. Ezen különlegességek orvosi rendeltetése az ország minden jobb gyógyszerárúzájában kaphatók. Orvosi rendelés szerint használva, megszüntetik a székrekedést és annak következményeit, mint vértörődés a fejbe stb., előmozdítják az anyagcserét és vértisztítóan hatnak bőrkiütések, köszvény, csusz (rheuma)-nál stb. Elismerő szer étvágytalanság és az ülő foglalkozás egyéb következményei ellen. A „Girolamo Pagliano” készítmények folyékony szirupalakban és poralakban kaphatók.

Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florence (A 74.) Via Pandolfini. — Elismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselő: Dr. F. Herzig, Wien, XI. Löblichgasse 4. Gyógyszertárak főlerakatként kedvező feltételek mellett kerestetnek.

Amerika.

Elutazás Havrból minden szombaton, Bécsből minden kedden.

A francia vonal

által az amerikai vasutakra szóló jegyek minden állomásra kaphatók.

Közelebbi felvilágosítás ingyen és bérmentve csak a

Francia vonal által

Bécs IV. Wiedener Gürtel No/6. (A Déli és államvasutak állomásával szemben.)

Tessék a címre vigyázni!

(Hirdetési jog a m. kir. Belügyminiszter által 113.574/904 sz. a. engedélyezve.)

Ismét itt a

hideg,

jusson mindenkinek észébe, hogy kevés pénzért legjobb keztyűt, harisnyát, tricót árut, jó gyermekcipőt, házi cipőket, ingeket, csinos magyar gyártmányu nyakkendőket, téli pamutokat és még ezer más tárgyat a legjutányosabban csakis Zalaegerszeg legnagyobb választéku üzletében, a

központi áruházban

lehet beszerezni.

Összes üveg és porcellán árukból óriási a választék.

1 drb villany izzó égő 75 fillér.

Gyermekek bőrcipők 90 krtól feljebb.

Kiváló tisztelettel

Deutsch Herman
központi áruház tulajdonos.

A botfai urodalom
tüzifa eladása
helyben
Gyarmati Vilmosnál
történik.

Sok pénzt

takaríthat meg, aki kályháját és takaréktüzhelyeit általam javíttatja, vagy átrakatja fa-, szén- és koksztűtésre, tüztmentes téglából épített tűzszekrényvel. Nincs többé szénhasználat és szénmégészés a szobákban, ha bizalommal hozzám fordulnak. 14 évig dolgoztam mint segéd bel- és külföldön, többek között Ő Fensége József főherceg alsóti birtokán, Frigyes főhercegnél Feltoronyban, Rainer főhercegnél Badenben, Mária főhercegnőnél Hallban (Steyer), Alfonz spanyol király altmünsteri kastélyában (Felső-ausztria), hol a legnagyobb megelégedést és bizalmat nyertem.

Itt Zalaegerszegen való önállósításom óta szintén a legnagyobb megelégedésben részesültem.

Ajánlom megtekintésre dús választéku raktáramat elsőrendű, csinos és olcsó

cserepkályhákban.

Minél számosabb megrendelést kérve, gyors és lelkiismeretes kiszolgálást biztosítok.

Kiváló tisztelettel

BACH LAJOS

kályhás

Zalaegerszeg, Munkácsi-utca 6., Korányi-ház,
a Központi kávéház mellett.

A LEGKAPÓSABB

POLITIKAI

NAPILAP:

„AZ UJSÁG”

Főmunkatársak: Herczeg Ferenc, Kenedi Géza,
Kóbor Tamás, Kozma Andor, Mikszáth Kálmán.

Felelős szerkesztő: Gajári Ödön.

Társzerkesztő: Dr Ágai Béla.

Előfizetési árak:

Egész évre 28.— K. || Negyed évre 7.— K.

Fél évre 14.— „ || Egy hónapra 2.40 „

Hetenként asszony és gyermek melléklet.

Megrendelő cím:

„Az UJSÁG” kiadóhivatala
BUDAPEST, Rákóczi-ut 54.

„Az Ujság” olvasóterme a vidékről a fővárosba érkező előfizetőink rendelkezésére áll.

Hirdetmény.

Valódi orosz (hermelin)

prémnyulak

gyönyörű példányok, jutányos áruban kaphatók a zalaegerszegi csendőrlaktanyában.

Eladó

nagymennyiségű zöldségtvány.

Gyökeres és sima riparia portális alanyon ojtottak, minden betegségtől mentesek, kifogástalan fajtiszták, amiért szavatolok.

A fajok nevei a következők: Margit, Mézesfehér, Nemeskadarka, Oportó, Nagyburgundi, Tramini, Szilva-szőlő, Püspök-szőlő, Bakator, piros és fehér sasza, piros és fehér kecskeszemű, Pasatuti, Füzövény, Bakszölő, Keszed-éves, Kossuth Lajos, Hárslevelű, Lisztesfehér, Mustosfehér, Ezerjó, Sárga muskotály, Zöldszilváni, Olasz rizling, Juhfark, Sárteher, Leányka, Delaware, Pozsonyi fehér, Muskát Hamburg, Muskát Ottoel, Arramon.

Ugyanezekben a fajokban nemes vesszők is kaphatók.

Két millió fásparosításhoz való riparia portális vessző is van.

Eladó 6 milliméter vastagságtól fölfelé ezre 20 korona.

I. oszt. fás parosítás ezre 100 ft.

I. » gyökeres zöld ojtvány ezre 80 »

Válogatott igen erős hiánypótlásra ezre 100 »

I. o. sima zöldségtvány válogatott, ezre 50 »

A rendes sima zöldségtvány ezre 40 »

I. o. gyökeres riparia portális ezre 20 »

II. » » » » » » » 12 »

I. » sima riparia portális ezre 10 »

II. » » » » » » » 6 »

Direkttermő Otthellő szőlő ezre 5 »

Megrendeléseket őszi és tavaszi szállításra elfogadok.

Megrendelés esetén az árak 1/3-ad része előlegül elküldendő, a többi pedig utánvétellel történik.

Csepány Mihály

bortermelő és ojtványkészítő **Gyöngyös,**
Tó-utca, Kalvária part alatt.

Csak az ily

cégtáblával

jelzett

tűzetekben

lesznek

Singer

varrógépek

elárúsítva.

Figyelmeztetésül! Minden varrógép, melyet más varrógépüzlet

„Singer varrógép” név alatt forgalomba bocsát, csak utánzata egyik régebbi szerkezetünknek, amely családi gépeink új szerkezeténél fogva, ugy szerkezet, mint használhatóság és tartósság tekintetében a mienktől nagyon távol áll.

SINGER CO

varrógép részvénytársaság

ZALAEGERSEZEG, Vármegyeház-tér 1.

Magyarország legnagyobb és legrégebbi varrógép üzlete.

Minden rendszerű varrógép javítása elvállaltatik és szakszerűen eszközöztetik.

Védjegy:

„Horgony”

A Liniment. Capsicall comp., a Horgony-Pain-Expeller pátléka

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már több mint 30 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult készvényeinek, csúznál és megművelésükkel bedarabolóköppen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítások miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 60 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyészlő minden gyógyszerárúzájában kapható. — Főraktár: Tórek József gyógyszerész, Budapest.

Richter gyógyszerárúza az „Arany oroszlanhoz”, Prágában. Ehsabotársaságé. Minden napi szociális.

Diszitsd otthonodat télen,
— kertedet tavasszal —
válódi Haarlemi

virághagymákkal

8 korona (holl. 4 frt) postautalvány ellenében bérmentve és vámmentesen küldjük Ausztria-Magyarországon át mint évenként a mi kedvelt **Normál kollekciókat**: 30 jácintot üvegek vagy 40-et eserepek számára, vagy 50-et a kert részére, vagy pedig szobákba való kollekciókat 150 drbot 45 eserép számára, vagy 250 drból álló kertbe való kollekciót, vagy a kert és szobákba való 240 drból álló kollekciót (mely egy szép választék jácint, tulipán, nárcisz, crocus, scilla, hóvirág stbből áll.)
Gazdagon illusztrált, számos termelési utasítással ellátott főárjegyzék, mely a kollekciók részletes jegyzékét is tartalmazza, ingyen és bérmentve.

Blumenzwiebelzüchtereit »Huis ter Duin«
(A.-G.)
Noordwijk bei Haarlem (Holland.)

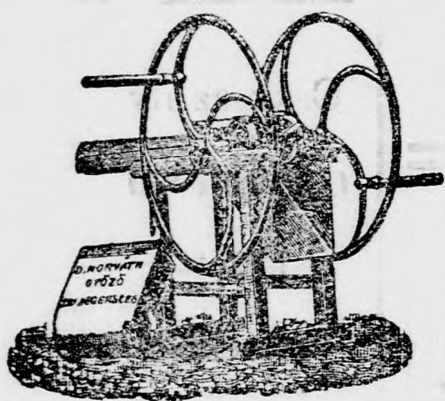
Vadászok figyelmébe ajánlom nagy raktáramat új és jókarban levő **vadászfegyvereket**, valamint az összes hozzátartozó cikkeket. Mindennemű varrógépek, kerékpárok, forgópisztolyok, gramfonok (beszélőgépek), takaréktűzhelyek és mindennemű alkatrészek. — **Nagy javító műhely.**

Szives támogatást kér

HORVÁTH IMRE
műlakatos és varrógép-kereskedő.

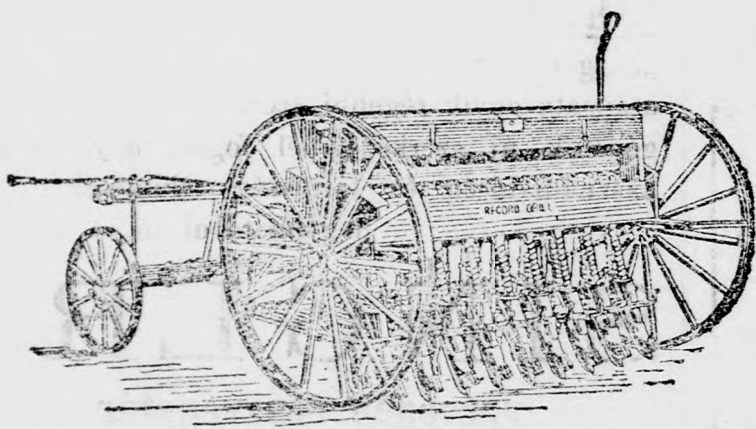
D. Horváth Győző

vas-, szerszám-, vasalás-, fűszer-, festék-, cement- és építkezési cikkek kereskedése
Zalaegerszegen.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy a helybeli vas-, fűszer- és fakerehedésemet **nagy gazdasági gépraktárral** szereltem fel, mire sikerült

a m. kir. államvasutak gépgyári vezérügynökségének **bizományi raktárát**

elnyernem, így módomban van a nagyérdemű gazdaközönséget a legelsőrendű hazai gyártmányú gépekből versenyképes árak mellett kiszolgálni.

Raktáron tartok: fa-, szén- és benzintüzelésű cséplőkészleteket; vető-, arató- szénagyűjtő gépeket, ekéket, boronákat, mindennemű szecska- és répavágó, daráló-, morzsoló gépeket, borsajtó- és szőlőzúzó gépeket.

Kérem saját érdekében, szükséglet esetén raktáram megtekintését és ajánlattételre való felszólítását, előre is birtosíthatom szolid és pontos kiszolgálásról.

Tisztelettel

D. Horváth Győző.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a Weisz Ede-féle házban, — a vármegyeház átellenében — levő iroda-helyiségemben **tűzifára**, különféle **kőszénre**, **koksza** és **faszénre** megrendeléseket felveszek. Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és fia.

A mosás akár a táncz,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használss,
Még szived is örül.

Schicht szarvasszappana
csodálatos, hathatós tisztítóerejét
sajátságos előállításának és a leg-
jobb nyersanyagok leggondosabb
kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana
kíméli a kezeket és a fehérműt!
Megtakarít fáradtságot és veszélyeséget
kíméli ennél fogva az egészséget!
Megtakarít pénzt, időt és munkát!
Tisztasága 30.000 koronával

NOXIN

A
**LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM**

A szabadalmazott
KULCSSAL.

Minden jobb üzletben kapható.
HOCHSINGER TESTVÉREK
BUDAPEST.

Grünbaum Ferenc

mész- és téglagyára

ajánl helyben gyártott, legjobb minőségű

meszet és téglát

Megrendelések a legpontosabban és gyorsan eszközöltetnek.

Városi iroda:
ZALAEGRSZEG. KOSSUTH LAJOS-UTCA II.

Nyilvános faárverés.

Hegyhátkisbér községben (Vasmegeye, u. p. Baltavár, vasuti állomás Zalabér és Oszkó) a közbirtokosság tulajdonát képező

11716 drb szőlőkarónak is alkalmas akácfa

1908 október hó 29-én a helyszínén megtartandó nyilvános árverés útján eladatik.

A fatömeg esetleg részletekben is el fog adatni.
Kikiáltási ár 10985 K.

A hegyhátkisbéri közbirtokosság nevében

Pál Péter
közbirt. elnök.

<p>Óh jaj!</p> <p>Megfojt ez az átkozott köhögés.</p>	<p>Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásu</p> <p>Egger mellpasztillái,</p> <p>az étvágyat nem rontják és kiténő izüök.</p> <p>Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadobez 50 fillér.</p> <p>Fő- és szétküldési ráktár: „NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR Budapest, V., Váci-körut 17.</p>	<p>Éljen!</p> <p>Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított</p>
<p>Kapható Zalaegerszegen: Kaszter Sándor, Kocsuba Emil, Sümegen: E. Dervarics István, Zalaszentgróton: Botfy Péter gyógyszerzertáraikban.</p>		

ERDÉLYI JENŐ gépész és electrotechnikus

ZALAEGRSZEGEN.

Telefon sz. 43.

KÉSZIT:

- Furott (artézi) és ásott kutakat, rossz vagy kevés vizet tartalmazókat mélyít és átalakít.
- Szállít és felszerel szivattyukat kézi és géphajtásra.
- Becserél meg nem felelő és régi szivattyukat.

Mindennemü gépjavitást szakszerűen készít és felvilágosítással, költségvetéssel díjtalanul szolgál.

Uj és használt szivattyukat állandóan raktáron tart.

Szagtalan árnyékszék, fürdő és mosdó berendezéseket, vízvezetékkel vagy anélkül.

Vízvezetékek és csatornázások létesítését házak, kertek, ipartelepek, stb. részére.

Központi fűtéseket a legtakarékobb tüzeléssel, kisebb (3—4 szobás) lakások részére is.

Fayence és mosaik lapokkal fal és padlóburkolatokat.

Hibás berendezéseket kezesség mellett átalakít.

LEOPOLD GYULA

hirdetési irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 sz. sz. 200 sz. sz.

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut

Garvens-művek, WIEN XX/2.

Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYUKSZEMHALAL

ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb
sósorszesz az

ERŐ SÓSORSZESZ

ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a
vegyészeti és kozmetikai laboratorium.

KOSMOS
GYÖR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek

BARTA-féle erdei gyümölcsbefőttök, zselék, konzervek, gomba-, hus- és főzelék-konzervek, nemes borovicskák, legkiválóbb minőségben szállít - előkelőbb fűszeresek közvetítésével is a

Felkai Konzervgyár, Barta József

Felka (Szepesmegye). - Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESZÉG

gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-ÉRT.**

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.

Kis üveg ára 8-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszertárakban.
Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvía-tér.

PLATSCHÉK VILMOS

elismert legelőcsébb, legszolidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruhaza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

PIVOLI

lényképeszeti és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII., RÁKÓCSI-ÚT 90.

készülnek csak elsőrendű művésziel
kivitelben fényképnagyítások, aquarell-
és olajfestmények. Másolások sejtlenre,
báronyra, lára, életántsentra stb. Brass, fűggeték, tő stb.
apró üvegfestményekkel. Perceitánba égetett fényképek sír-
kévekre stb. Mirel köldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL
GYÜCK

Bebéza 2 kor.

Postai szállítás **„FÉHÉR GALAMB”** gyógyszerháza
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Meglepő haladás!

FICHTENIN

a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenféle kór-
get a lakásban ép úgy, mint mindenemü herényét, vér-
és fehérvérű és egyéb kór- és veteményben kártékony állat-
kákat és azok petéit azonnal megöli.

Legmegbízhatóbb védőszer eszanyag és édeses olíon.
Használati utasítás szeriat való eljárás mellett biztosít
a feltétlen eredményt.

Vezérképviselőik Magyarországon részére:
DIAMANT és VADAS

Budapest, VII., Damjanich-u. 36. - Telefon 21-51.

BOGDANY

szerepcséje páratlan

Vásároljunk osztály-
sorsjegyet csakis

BOGDANY S.

városi sorsjegyiroda r.-t.-nál
BUDAPEST, KAROLY-KÖRÚT 20.

Dr. KOVÁCS
KÉZPASZTÁJA

8 nap alatt kitörés hat.
Téglés K 1-20

Dr. KOVÁCS gyógyszerháza
Budapest, Gyár-utca 17.

„Tollcs-tűtök” ingyen.

Ha fáj a feje használjon
azonnal

Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.

1 doboz 1 kor. 20 fillér. - Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

Főnök: **BERETVÁS TAMÁS** KISPEST, Kisközi-
utca 2.

Ingyen postai szállítás 3 doboz rendelésnél.

PARIS

Szállítás: Simon Pál

Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.

100 szoba 2-20 K-ig felebb, kizárólagos-
pol és villanyvilágítással együtt. Kiváló,
széles távlatú, ötterem. Villanyvíz-
megállók hely az összes pályaudvarok és
állomások mellett.

BOGDANY S.

városi sorsjegyiroda r.-t.-nál
BUDAPEST, KAROLY-KÖRÚT 20.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?

Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-UT 39. SZ.

Elsőrendű konyha!

Naponra zene-csillag!

Dr. KOVÁCS J.

hemoptikai rendelő-intézet

idült betegségekben
szeméremű ká mára

Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER

szőrmearul elsőrangúak és szőnyeg-
villany el vékonyk készítése.

Első és legnagyobb
műhelyük ellen védő rézre-
tár.

Bellatinczon, a Pollák-
féle emeletes házban

üzlethelyiség

raktárral, szép lakással és
összes mellékhelyiségekkel
jutányos árban

b é r b e a d ó.

Bővebb felvilágosítást ad

Weiner Salamon
tulajdonos Muraszombat.

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e
= szakmában Ausztria-Magyarországon a =

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK
NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864. Legelőkelőbb referenciák,

30 millió évi gyártás
a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő
cserepekből, vasoxyd természetes vörös szín-
ben vagy kátrányozva

Gyártmányok: **BOHN-féle szab biztonsági átfedő csere-
pek. Legelőcsébb, legszebb tetőzet.**

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Nagykikindai gyártmány. Bohn-féle szabad. biztonsági átfedő cserep 272. szám.

Zsombolyai gyártmány. Szabad. biztonsági préselt átfedő cserep 253. szám.

Hirdetmény.

Helyváltozás miatt eladok egy
négy lóerejű **Schuttleworth-féle**
gőzcséplő garniturát

a legjobb karban, az összes cséplési
főlszereléssel együtt 3000 koronáért.

Venni szándékozók a gépet nálam
megtekinthetik. Hitelképes vevők
részletre is fizethetik.

Dezső József
géptulajdonos
Nagykapornak, Zalamegye.

68. év óta fennálló rőfös és posztó üzletemet felosztatom.

Kartonok, vásznak, chiffonok, férfi és női szövetek, ágyneműek, asztalkendők,
terítők, szőnyegek, függönyök, paplanok, takarók, pokrócok és minden e szak-
mába vágó cikkekben álló dúsan felszerelt raktáramat,

az üzlet felosztása céljából hatóságilag engedélyezett

végeladás

útján mélyen leszállított áron kiárusítom.

Gabonaszákok és vízhatlan ponyvák legelőcsébb árban kaphatók.

Teljes tisztelettel

Weisz Sándor.